
Maatschappelijke verantwoording en jaarrekening

Jaardocument 2008

samen
de balans
opmaken

ondersteunt mensen
met een beperking

INHOUDSOPGAVE

Colofon

Voorwoord

MAATSCHAPPELIJK JAARVERSLAG 2008

1	UITGANGSPUNTEN VAN DE VERSLAGLEGGING	8
2	PROFIEL VAN DE ORGANISATIE	9
2.1	Algemene identificatiegegevens	9
2.2	Structuur van het concern	9
2.3	Kerngegevens	9
2.3.1	KERNACTIVITEITEN	9
2.3.2	AWBZ TOELATING	10
2.3.3	CLIËNTEN, CAPACITEIT, PRODUCTIE, PERSONEEL EN OPBRENGSTEN.....	10
2.3.4	WERKGEBIEDEN	11
2.3.5	BELANGHEBBENDEN	11
3	BESTUUR, TOEZICHT EN BEDRIJFSVOERING.....	13
3.1	Bestuur en toezicht	13
3.1.1	ZORGBREDE GOVERNANCE CODE	13
3.1.2	RAAD VAN BESTUUR	13
3.1.3	RAAD VAN TOEZICHT.....	13
3.2	Bedrijfsvoering	15
3.2.1	PLANNING EN CONTROL CYCLUS.....	15
3.2.2	MANAGEMENTREVIEW.....	15
3.2.3	ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE EN INTERNE CONTROLE (AO/IC)	15
3.2.4	RISICO'S EN ONZEKERHEDEN.....	16
3.3	Medezeggenschap.....	16
3.3.1	CLIËNTEN	17
3.3.2	OUDERS/VERWANTEN	17
3.4	Ondernemingsraad.....	19
4	BELEID INSPANNINGEN EN PRESTATIES	21
4.1	Meerjarenbeleid	21
4.2	Algemeen beleid	22
4.3	Algemeen kwaliteitsbeleid	23
4.4	Kwaliteitsbeleid ten aanzien van patiënten/cliënten	23
4.4.1	KWALITEIT VAN ZORG	23
4.4.2	KWALITEIT VAN ZORG EN ONDERSTEUNING GEHANDICAPTENZORG: KWALITEITSKADER GEHANDICAPTENZORG	25
4.5	Klachten en meldingen	26
4.5.1	KLACHTENCOMMISSIE RADAR	26
4.5.2	KLACHTEN IN DE LIJN	26
4.5.3	VERTROUWENSPERSOON CLIËNTEN	26
4.5.4	VERTROUWENSPERSOON ONGEWENST GEDRAG	27
4.5.5	IGZ.....	27

4.5.6	FOBO.....	28
4.6	Toegankelijkheid.....	28
4.7	Veiligheid.....	28
4.8	Kwaliteit ten aanzien van medewerkers	29
4.8.1	PERONEELSBELEID	29
4.8.2	KWALITEIT VAN HET WERK	29
4.9	Samenleving.....	30
4.10	Financieel beleid.....	30
5	JAARREKENING.....	32
5.1	Balans.....	32
5.1.1	BALANS PER 31 DECEMBER 2008	32
5.1.2	RESULTATENREKENING OVER 2008.....	33
5.1.3	KASSTROOMOVERZICHT	34
5.1.4	GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	35
5.1.4.1	Algemeen	35
5.1.4.2	Grondslagen van waardering van activa en passiva.....	36
5.1.4.3	Grondslagen van resultaatbepaling	37
5.1.4.4	Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht.....	37
5.1.5	TOELICHTING OP DE BALANS	38
5.1.6	MUTATIEOVERZICHT MATERIËLE VASTE ACTIVA	45
5.1.6.1	WTZi - vergunningsplichtige materiële vaste activa	45
5.1.6.2	WTZi - instandhoudings materiële vaste activa.....	46
5.1.6.3	WMG - gefinancierde materiële vaste activa.....	47
5.1.6.4	Kleinschalige Woonvoorzieningen	48
5.1.7	OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2008.....	49
5.1.8	TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING	50
5.2	Overige gegevens.....	56
5.2.1	VASTSTELLING EN GOEDKEURING JAARREKENING	56
5.2.2	STATUTAIRE REGELING RESULTAATBESTEMMING	56
5.2.3	RESULTAATBESTEMMING	56
5.2.4	GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM.....	56
5.2.5	ACCOUNTANTSVERKLARING	56

BIJLAGEN

Organisatieschema Radar 2008

Afkortingenlijst

Colofon

Dit verslag is een uitgave van Radar, Maastricht.
Het is ook beschikbaar via
www.radar.org
www.cibg.nl

Samenstelling en redactie:
Maatschappelijk verslag: M.M.K. Lennertz
Jaarrekening: A.J. Wijngaarden

Radar
Maasboulevard 1
6211 JW Maastricht

T. 043 350 7 350
F. 043 350 7 352
E. info@radar.org
I. www.radar.org

Voorwoord

Met genoegen presenteer ik u hierbij het jaardocument 2008 van Radar. Dit jaardocument bestaat uit 2 delen, de maatschappelijke verantwoording en de jaarrekening. Ik hoop dat dit jaardocument u inzicht verschaft over de wijze waarop onze organisatie en specifiek onze medewerkers een belangrijke bijdrage leveren aan de kwaliteit van zorg en ondersteuning aan onze cliënten.

Ik wens u veel leesplezier toe.

drs. A.A. Klinkers
voorzitter Raad van Bestuur

MAATSCHAPPELIJK VERSLAG 2008

1 UITGANGSPUNTEN VAN DE VERSLAGLEGGING

In dit jaardocument legt Radar verantwoording af over de haar toevertrouwde publieke middelen ter realisering van de vooraf gestelde doelstellingen. Zoals voorgeschreven vindt de verantwoording plaats op concernniveau.

In dit jaardocument wordt een (zo) compleet (mogelijk) beeld geschetst van de gebeurtenissen en ontwikkelingen waarmee Radar te maken heeft gehad in het kalenderjaar 2008. Gestart wordt met een beschrijving van het profiel van Radar. In hoofdstuk 3 wordt verder ingegaan op de bestuurlijke structuur, het toezicht en de bedrijfsvoering. In het volgende hoofdstuk worden diverse beleidsaspecten aan de orde gesteld. Het jaardocument wordt afgesloten met de financiële resultaten en gegevens.

2 PROFIEL VAN DE ORGANISATIE

2.1 Algemene identificatiegegevens

Naam verslagleggende rechtspersoon	Radar
Adres	Maasboulevard 1
Postcode	6211 JW
Plaats	Maastricht
Telefoonnummer	043 350 7 350
Identificatienummer Kamer van Koophandel	17072124
E-mailadres	info@radar.org
Internetpagina	www.radar.org

tabel: algemene identificatiegegevens Radar 2008

2.2 Structuur van het concern

Radar heeft als rechtsvorm een stichting die werkt volgens het Raad van Toezicht - Raad van Bestuur model. De Raad van Bestuur bestuurt de organisatie, waarbij de Raad van Toezicht integraal toeziet op het beleid van de Raad van Bestuur en de algemene gang van zaken binnen de stichting. De Raad van Toezicht staat tevens de Raad van Bestuur met advies terzijde.

De dagelijkse leiding van de organisatie is in handen van het managementteam. De organisatie bestaat uit drie divisies, te weten de divisie Cliëntbureau en Externe Relaties, de divisie Proces- en Managementondersteuning en de divisie Zorg. Deze divisies worden aangestuurd door 3 divisiemanagers. De divisie Zorg is onderverdeeld in de regio's Maastricht/Heuvelland en Oostelijk Zuid-Limburg (OZL) en in Kind, Jeugd en Gezin (KJG). Deze worden aangestuurd door 2 regiomanager en 1 manager KJG. Een verdere onderverdeling is gemaakt in 9 organisatorische eenheden (geografische indeling) onder leiding van hoofden.

De divisies Proces- en Managementondersteuning en Cliëntbureau en Externe Relaties kennen een onderverdeling in afdelingen, al dan niet aangestuurd door een hoofd. In de bijlage vindt u het organogram.

2.3 Kerngegevens

2.3.1 Kernactiviteiten

Radar ondersteunt en begeleidt mensen met een beperking. Radar biedt onder meer dagbesteding voor kinderen en volwassenen, gezinsondersteunende begeleiding, wonen met begeleiding, begeleid zelfstandig wonen, logeren, behandeling, arbeidsintegratie, scholing, club- en buurthuiswerk en vakanties. De voornaamste doelgroep bestaat uit mensen met een verstandelijke beperking. Daarnaast richt de organisatie zich op mensen met een lichamelijke beperking, jongvolwassenen met een verstandelijke beperking en

gedragsproblematiek en mensen met een autisme spectrumstoornis en een normale intelligentie.

2.3.2 AWBZ toelating

Radar beschikt over de volgende AWBZ toelatingen:

persoonlijke verzorging	activerende begeleiding
verpleging	verblijf
ondersteunende begeleiding	behandeling

In de toelatingen is onderscheid gemaakt tussen verblijf en extramurale functies. Voor verblijf geldt een toelating voor het aantal verblijfsplaatsen. Voor de extramurale functies worden zowel tarief- als volumeafspraken gemaakt met het zorgkantoor. Het zorgkantoor maakt hierbij in 2008 gebruik van een aanbestedingstraject.

2.3.3 Cliënten, capaciteit, productie, personeel en opbrengsten

Kerngegevens	Aantal/bedrag
Cliënten	
Aantal intramurale cliënten per einde verslagjaar	604
Aantal cliënten dagactiviteiten per einde verslagjaar	838
Aantal extramurale cliënten exclusief cliënten dagactiviteiten per einde verslagjaar	720
Capaciteit	
Aantal beschikbare plaatsen met AWBZ-verblijf per einde verslagjaar inclusief GVT	667
Productie	
Aantal verpleegdagen en GVT-bezettingsdagen in verslagjaar	219.933
Aantal dagdelen dagactiviteiten in verslagjaar	285.955
Aantal uren extramurale productie in verslagjaar (exclusief dagactiviteiten)	108.276
Personeel	
Aantal personeelsleden in loondienst per einde verslagjaar	1129
Aantal FTE personeelsleden in loondienst per einde verslagjaar	812
Bedrijfsopbrengsten	
Totaal bedrijfsopbrengsten (in euro's) in verslagjaar	€ 45.269.821
<i>Waarvan wettelijk budget voor aanvaardbare kosten</i>	€ 42.628.415
<i>Waarvan overige bedrijfsopbrengsten</i>	€ 1.166.097

tabel: kerngegevens Radar 2008

2.3.4 Werkgebieden

Radar verricht haar werkzaamheden in Zuid-Limburg in de regio's Maastricht/Heuvelland en Oostelijk Zuid-Limburg.

2.3.5 Belanghebbenden

Het aantal partijen waarmee Radar samenwerkt is groeiende. Samenwerking in de zorg en met zorggerelateerde partijen is voor Radar noodzakelijk om een volledig en kwalitatief goed dienstenpakket aan cliënten te kunnen bieden. Heeft Radar in het kader van de AWBZ te maken met slechts 1 zorgkantoor, in het kader van de WMO komen alle gemeenten die zich in Maastricht/Heuvelland en OZL bevinden in zicht. Daarnaast heeft Radar voor het onderdeel Kind, Jeugd en Gezin te maken met de provinciale overheid.

In 2008 heeft Radar haar samenwerkingsverbanden met specifiek 2 andere zorgorganisaties aangescherpt. Het betreft Novizorg (zorginstelling met dagbesteding voor lichamelijk beperkten) en Stichting Revalidatie Limburg (revalidatiekliniek, zorginstelling voor jeugdig lichamelijk en meervoudig gehandicapten en bijzonder onderwijsaanbod). Betreffende partijen zien een meerwaarde in deze samenwerking voor hun cliënten/patiënten en organisatie. Begin 2009 zal deze samenwerking worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

Op de volgende pagina treft u aan een overzicht van samenwerking-/ketenpartners.

Cliëntgerelateerde organisaties	Diverse zorgboerderijen MEE Zuid-Limburg Bureau Jeugdzorg Loket voor autisme Team Integrale Vroeghulp CIZ
Wonen	Diverse woningcorporaties
Welzijn	Trajekt Alcander
Zorg	Organisaties voor geestelijke gezondheidszorg (zoals Mondriaan Zorggroep, RIBW Heuvelland/Maasvallei) Thuiszorg- en Ouderenzorg (zoals Zorggroep Meander, Sevagram, Mosae Zorggroep) Ziekenhuizen (zoals Academisch Ziekenhuis Maastricht, Atrium Medisch Centrum) Organisaties voor mensen met een lichamelijke of zintuiglijke beperking (zoals Stichting Revalidatie Limburg, Viataal) Intramurale zorg voor mensen met een verstandelijke beperking (zoals Koraal groep, Pepijn en Paulus, Daelzicht, Dichterbij) Kindervallei
Jeugdhulpverlening	Xonar JJI Het Keerpunt
Werk en opleiding	Basisscholen, scholen voor speciaal onderwijs Kinderopvang, peuterspeelzalen en onderwijsinstellingen Sociale werkvoorziening (zoals Licom, MTB) CWI UWV
Zorgverzekeraars	Zorgkantoor Zuid Limburg Zorgverzekeraars (met name VGZ en CZ)
Overheden	Locale overheden Provincie Limburg
Overig	Scouting Sportverenigingen Nederlandse Zorgautoriteit CVZ Ministerie VWS VGN VOGG SOL SWAL

Tabel: samenwerkingspartners Radar

3 BESTUUR, TOEZICHT EN BEDRIJFSVOERING

3.1 Bestuur en toezicht

Radar kent een eenhoofdige Raad van Bestuur, waaronder een managementteam functioneert van 3 leden. Daarnaast heeft Radar een Raad van Toezicht.

3.1.1 Zorgbrede Governance Code

De stichting Radar wordt bestuurd volgens het Raad van Toezicht model. Taken en verantwoordelijkheden van Raad van Bestuur en Raad van Toezicht zijn gescheiden en vastgelegd in de statuten van Radar. Hierin is eveneens bepaald dat de leden van de Raad van Toezicht onafhankelijk moeten zijn van Radar. Een lid van de Raad van Toezicht van Radar kan niet tegelijkertijd een functie vervullen als lid van de Raad van Bestuur van een binnen het werkgebied van Radar werkzame organisatie. Ook kan een voormalig bestuurslid van Radar geen lid zijn van de Raad van Toezicht. Taken en verantwoordelijkheden van zowel Raad van Toezicht als Raad van Bestuur vinden hun oorsprong in de zorgbrede Governance Code.

3.1.2 Raad van Bestuur

Naam	Bestuursfunctie	Nevenfuncties
Dhr. drs. A.A. Klinkers	voorzitter	geen

Tabel: leden raad van bestuur

De Raad van Toezicht stelt de bezoldiging van de voorzitter Raad van Bestuur vast. Informatie hierover is opgenomen in het gedeelte DigiMV.

De Raad van Bestuur is eindverantwoordelijk voor het besturen van de zorgorganisatie. Dit behelst onder meer verantwoordelijkheid voor de realisatie van de doelstellingen van de zorgorganisatie, de strategie, het beleid en de daaruit voortvloeiende resultaten. De Raad van Bestuur legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

3.1.3 Raad van Toezicht

In oktober 2008 liep de zittingstermijn van 1 van de leden af en derhalve is in de 2e helft van 2008 een nieuw lid geworven. Het nieuwe lid van de Raad van Toezicht per 28 oktober 2008 is dhr. drs. M.M.J.E. Foppen.

De samenstelling van de Raad van Toezicht is zodanig ingericht dat er sprake is van een brede expertise.

De Raad van Toezicht heeft een financiële commissie ingesteld, bestaande uit de dhr. drs. H.J.H. Lenoir en dhr. drs. P.A.S Pennings. Deze commissie adviseert de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht over onder meer de begroting en de jaarrekening. Ook in 2008 heeft deze commissie zich over deze onderwerpen gebogen. In het kader van de jaarrekening spreken zowel de financiële commissie als de volledige Raad van Toezicht met de externe accountant.

De Raad van Toezicht bewaakt het functioneren van de Raad van Bestuur en de algemene bedrijfsvoering van de organisatie. Hierbij houdt de Raad van Toezicht rekening met het algemeen belang van de zorg en de maatschappelijke verantwoordelijkheid van Radar.

In 2008 heeft de Raad van Toezicht 9 keer overleg gevoerd met de Raad van Bestuur. De belangrijkste onderwerpen die hierbij aan bod zijn gekomen zijn:

JAARDOCUMENT RADAR 2008

- o de vaststelling van de begroting 2008
- o de vaststelling van de jaarrekening 2007
- o de herbevestiging van het strategisch beleid
- o de reorganisatie
- o de huidige positie van Radar
- o de kaderbrief en begroting 2009

Naast de voltallige vergaderingen heeft de voorzitter van de Raad geregeld overleg met de bestuurder over bestuurlijke en beheersmatige zaken. De voorzitter en een lid van de financiële commissie hebben het jaargesprek met de bestuurder gevoerd.

Tevens wordt er ook jaarlijks overleg gevoerd met de ondernemingsraad en het platform Centrale Cliëntenraden.

De Raad voelt zich nauw betrokken bij de missie van Radar en Radar als organisatie. De gesprekken tussen de Raad en de bestuurder verlopen zakelijk, kritisch maar zeer constructief. De Raad heeft een goed evenwicht tussen 2 centrale rollen: sparringpartner van de bestuurder enerzijds en toezichthouder anderzijds.

Naam	Aandachtsgebied	Nevenfuncties
Dhr. mr. E.W.M. Meijer	voorzitter	Voorzitter Raad van Beheer Huis voor de Zorg Lid Raad van Toezicht IKL Lid Provinciale Raad Volksgezondheid Voorzitter bestuur Stichting TROM Voorzitter Rekenkamercommissie gemeente Horst aan de Maas Voorzitter Rekenkamercommissie gemeente Margraten Voorzitter Stichting Vitaal Kapitaal Limburg Lid bestuur Volksuniversiteit Maasland
Mw. drs. I.M. Fleischeuer	vicevoorzitter	Lid Raad van Commissarissen Rabobank Valkenswaard en Waalre Lid Raad van Toezicht Odija, Breda Voorzitter Raad van Bestuur Vivent Lid RvC Trudo, woningcorporatie Eindhoven
Dhr. mr. M.M. Weehuizen t/m 28 oktober 2008	Lid	Directeur Marketing & Sales DSM Agro
Dhr. drs. P.A.S. Pennings	Lid	Lid van de Raad van Bestuur van de stichting Zorggroep N-M Limburg
Dhr. drs. H.J.H. Lenoir	Lid	Directeur Stichting Financieel Beheer Federatie Technische Universiteiten te Delft Bestuurslid Stichting Dokter Harrie van den Brekel Hoensbroek Voorzitter Raad van Bestuur a.i. Stichting RIMO te Heerlen Directeur Lenoir Beheer BV.
Dhr. drs. M.M.J.E Foppen Vanaf 28 oktober 2008	Lid	Directeur Strategie & Projecten, Maastricht Universitair Medisch Centrum

Tabel: leden raad van toezicht

3.2 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van Radar bestaat uit drie processen, de planning en control cyclus, de managementreview en de administratieve organisatie en interne controle.

3.2.1 Planning en Control Cyclus.

Radar hanteert een Planning en Control cyclus voor het opstellen, uitvoeren en bijstellen van het beleid. Middels Plan, Do, Check en Act vindt de management cyclus plaats.

De voornaamste onderdelen van de Planning en Control cyclus zijn:

- Actualiseren/bijstellen Meerjarenbeleidsplan;
- Jaarplan;
- Begroting;
- Maandelijks managementrapportage;
- Kwartaalrapportage;
- Evalueren jaarplannen;
- Jaarverslag;
- Managementreview;
- Kwaliteitsbeleid
- Organisatiestructuur
- Contractbeheersing

3.2.2 Managementreview

De directie beoordeelt de kwaliteit en doeltreffendheid van het kwaliteit-managementsysteem eenmaal per jaar. Deze beoordeling bestaat enerzijds uit de inventarisatie van kansen voor verbetering. Anderzijds wordt de effectiviteit van de individuele instrumenten beoordeeld. Waar nodig vinden aanpassingen plaats.

De onderdelen die worden beoordeeld zijn:

- De evaluaties van vorige beoordelingen;
- De resultaten van kwaliteitsaudits;
- De waardering door cliënten, medewerkers en ketenpartners;
- De mate waarin de zorgverlening heeft voldaan aan de doelstellingen en aan de verwachtingen en behoeften van cliënten;
- De status van verbetermaatregelen (correctief en preventief);
- De prestaties van relevante ondersteunende processen;
- De acties die zijn voortgekomen uit vorige beoordelingen.

3.2.3 Administratieve Organisatie en Interne Controle (AO/IC)

In 2008 is de procesbeschrijving van cliënt- en productieregistratie geheel opnieuw beschreven. Alle processen binnen Radar zijn in kaart gebracht en vastgelegd. Met betrekking tot de interne controle wordt gewerkt middels het intern controleplan.

Speerpunten van het intern controle plan zijn:

- juiste, volledige en tijdige vastlegging van de productiegrootheden;
- juist toepassen van nieuwe wet en regelgeving en beleidsregels;
- controle op het hanteren van de juiste tarieven;
- totaal verbandcontroles (bijvoorbeeld dagen intramuraal vs. beschikbare bedden op voorzieningen);
- herijking en uitvoeren van risicoanalyse;
- toetsen en actualiseren van de opzet van de administratieve organisatie door middel van het uitvoeren van lijncontroles;
- beoordelen of nieuwe AWBZ producten worden toegewezen, geleverd en gedeclareerd;

- controle op aansluiting productieregistratie met managementrapportage en verantwoording naar het zorgkantoor;
- controle op aansluiting van de zorgregistratie in bedrijfsvoeringssysteem Cura cliënt met de verantwoording naar het zorgkantoor;
- steekproefsgewijze deelwaarnemingen op het zorgdossier en cliëntendossier, onderverdeeld naar zorgproduct;
- vaststellen of de geleverde zorg past binnen de geïndiceerde zorg en haar bandbreedte;
- beoordelen van de registratiesystematieken van de verschillende zorgproducten;
- controle op tijdige melding aanvang en einde zorg.

De medewerker AO/IC rapporteert per kwartaal rechtstreeks aan de voorzitter Raad van Bestuur, dit om onafhankelijkheid te waarborgen.

3.2.4 Risico's en onzekerheden

Er is een aantal risico's waarmee Radar rekening moet houden. Ten eerste zorgen de ontwikkelingen in de AWBZ voor onzekerheid. Radar is bezorgd over de effecten van de verschraving van de AWBZ op de kwaliteit van zorg. Om de basiszorg voor cliënten te waarborgen, heeft Radar in 2007 haar zorgconcept aangescherpt. In 2008 was een herschikking van de formatie voorzien op basis van de invoering van de zorgzwaartepakketten. Echter de wijzigingen die elkaar opvolgden omtrent de zorgzwaartepakketten, maakte een herziening op de vaststelling van de nieuwe formaties noodzakelijk. De balans tussen dalende opbrengsten enerzijds en de stijgende personeelskosten anderzijds is in 2008 niet in evenwicht geweest. De onzekerheid over de definitieve invulling van de zorgzwaartepakketten heeft daartoe bijgedragen. Tevens kent Radar het risico van leegstand van kleinschalige woonplekken. Leegstand kan om diverse redenen ontstaan. Bijvoorbeeld als het vertrek van een bewoner niet samenvalt met de komst van een nieuwe bewoner. Of omdat plekken in oudere panden niet worden ingevuld vanwege plannen voor een nieuwe voorziening. Leegstand betekent geen productie leveren, geen registratie en dus geen opbrengsten. Een ander risico is de onderproductie in de ambulante dienstverlening. De aanbestedingsprocedure van het zorgkantoor brengt onzekerheden over de te gunnen volumes met zich mee. Extra alertheid op het verloop van de productie ten opzichte van de productieafspraken is dan ook noodzakelijk. Door het boter bij de vis principe van de AWBZ, verliest een zorgaanbieder bij onderproductie budget en worden gemaakte personele kosten niet gedekt.

3.3 Medezeggenschap

De medezeggenschap binnen Radar is zoveel mogelijk tot het laagste organisatieniveau vormgegeven. Op voorzieningenniveau wordt gestreefd naar vertegenwoordiging van cliënten enerzijds en ouders/verwanten anderzijds.

De cliëntenraden worden inhoudelijk ondersteund door onafhankelijke functionarissen, de externe coaches. Deze externe coaches voeren voorbereidende werkzaamheden uit voor de vergaderingen, zijn bij alle overleggen aanwezig en voeren daaruit voortvloeiende opdrachten uit indien van toepassing. Het Platform Centrale Cliëntenraden heeft tevens een secretariael ondersteuner. Alle cliëntenraden ontvangen een onkosten vergoeding. Stichtingsbreed is jaarlijks een bedrag beschikbaar voor scholing en deskundigheidsbevordering. Indien de gereserveerde bedragen niet voldoende blijken te zijn, kan de bestuurder deze aanvullen.

Radar heeft een staffunctionaris cliëntenparticipatie in dienst. Deze medewerker is verantwoordelijk voor het inbedden van de communicatie met de medezeggenschap binnen

de organisatie van Radar. Omdat zowel Radar als de cliëntenraden van mening waren, dat de informatievoorziening vanuit Radar en tussen de raden onderling beter en sneller moest, heeft de stafmedewerker onder meer een extranet voor cliëntenraden en medewerkers van Radar ontwikkeld. In 2009 wordt deze ontwikkeling verder doorgezet in een breder perspectief met betrekking tot ondersteuning bij cliëntcommunicatie, in de vorm van het ABC plein (Advies - Begeleiding - Communicatie).

De cliëntenraden van Radar zijn aangesloten bij de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden. In 2008 is geen beroep gedaan op deze commissie.

3.3.1 Cliënten

In 2008 is met name de vertegenwoordiging vanuit de cliënten sterk ontwikkeld. Naast de vele interne coaches, zijn ook 2 externe coaches werkzaam die de raden vanuit een meer onafhankelijke positie begeleiden. Dit heeft ertoe geleid dat in 2008 enkele nieuwe raden zijn begonnen, waardoor er ultimo 2008 29 deelraden cliënten actief waren. Ook zijn er 2 regionalen cliënten gestart, zowel in OZL als in Maastricht/Heuvelland en is er een begin gemaakt met de ontwikkeling en werving van een centrale raad (welke in 2009 van start zal gaan).

3.3.2 Ouders/verwanten

Vanuit het verleden is de medezeggenschap van ouders/verwanten in OZL sterker vertegenwoordigd dan in Maastricht/Heuvelland. Dit heeft ook zijn weerspiegeling in het Platform Centrale Cliëntenraden. In 2007 is Radar, in overleg met het Platform Centrale Cliëntenraden, gestart met de ontwikkeling van beleid voor een nieuwe medezeggenschapstructuur cliënten. Deze heeft in 2008 zijn beslag gekregen. Doelstelling is dat de medezeggenschap binnen Radar een goede afspiegeling is van de cliënten en hun ouders/verwanten enerzijds, zorgproducten en een regionale verdeling anderzijds. In de 2e helft van 2008 heeft deze werving plaatsgevonden en dit heeft geresulteerd in een nieuw platform. In december hebben de nieuwe leden de eerste keer een vergadering van het platform bijgewoond. In het kader van een zorgvuldige informatieoverdracht zijn de oude en nieuwe raad overeengekomen om eerst enkele gezamenlijke vergaderingen te voeren, alvorens de raad in de loop van het eerste kwartaal 2009 zelfstandig verder gaat. De nieuwe raad bestaat uit 8 personen.

In 2008 is met name de reorganisatie een belangrijk gespreksonderwerp geweest binnen de medezeggenschap.

In dit verslagjaar is zes keer overleg geweest tussen het platform en de bestuurder en werd er zeventien keer door het platform advies uitgebracht over door de bestuurder voorgelegde adviesaanvragen. De adviezen zijn voor de organisatie zeer van belang omdat deze weergeven wat er van belang en noodzakelijk is voor cliënten en ouders/verwanten. De volgende adviesaanvragen zijn na uitvoerige bespreking, al dan niet met een aanpassing, uiteindelijk voorzien van een positief advies.

Gedragcode Radar	Verbeterplan kwaliteitsdoelen
Reglementen RvT en Raad van Bestuur	Rookbeleid
Budgettoedeling aan cliëntenraden	Herkenbaarheid personeel binnen Radar
Richtlijnen hoe te handelen als iemand overlijdt m.b.t. de erfenis	Plaatsing concept notulen overlegvergaderingen platform CCR op extranet
Conceptbegroting 2008	Jaarverslag platform CCR 2007

JAARDOCUMENT RADAR 2008

Notitie Radar en omgaan met eigendom van cliënten	Aanstelling mw. L. van Kruchten als vertrouwenspersoon cliënten en ouders/verwanten
Annamecriteria Radar	Hoeve Orbons: cliënten i.v.m. situatie Orbons ondergebracht bij AC Ambark. Verzoek instemming niet terug laten keren.

Tabel: **positieve** adviezen CCR 2008

In 2008 heeft de raad in 2 samenstellingen gewerkt. De oude en de nieuwe samenstelling.

Naam	Afgevaardigd namens
Dhr. J. Bielders, voorzitter Tot 18-01-2008	AC Margraten
Dhr. G. de Esch, penningmeester en plaatsvervangend voorzitter	WV De Baan
Dhr. J. Vanhommerig	AC Ambark
Dhr. E. Petit	AC De Muuële Béèk
Mevr. M. Bogman-Geraerds	AC De Rozengaard
Mevr. Piepers-Herens	WV De Schans
Dhr. H. Pelssers	AC 't Veldje
Dhr. P.J.R. Schlechtriem	WV De Wissel
Dhr. H. Geraerts	WV De Landgraaf
Dhr. C. Rienties	WV De Streep
Mevr. M. Korendijk	Inhoudelijke ondersteuning
Mevr. S. Beijer	Secretariële ondersteuning

Tabel: leden 'oude' CCR 2008

Naam	Afgevaardigd namens
Mevr. M.E.G.L. Bogman-Geraerds	AC Rozengaard
Mevr. A. van der Bruggen	WV Past. Schattenstraat
Dhr. P. Höppener	WV Bexhoes
Dhr. G. Hornstra	WV Amby
Dhr. G.M.J. Ramakers	AC Aksion
Dhr. C. Schalker	WV Anker
Dhr. L. van de Weem	KDC Knoevelhöfke/logeerhuis
Mevr. M. Korendijk	Inhoudelijke ondersteuning
Mevr. S. Beijer	Secretariële ondersteuning

Tabel: leden 'nieuwe' CCR 2008

3.4 Ondernemingsraad

Binnen Radar is de medezeggenschap van medewerkers op centraal niveau vormgegeven door middel van een ondernemingsraad (OR). De werkwijze van de OR is vastgelegd in een reglement en vindt zijn oorsprong in de Wet op de Ondernemingsraden. In het verslagjaar hebben Raad van Bestuur en OR acht keer met elkaar vergaderd.

Een afvaardiging van de OR heeft zitting in het platform van de afdeling Limburg en Brabant.

Het OR-collectief heeft onderdeelcommissies die gezamenlijk actuele onderwerpen bespreken. De organisaties die deelnemen aan dit collectief zijn Radar, Pepijn en Paulus (Pergamijn), Daelzicht, PSW Midden Limburg, Wonen Plus, Dichterbij en MEE. Eenmaal per jaar vindt een OR-collectief overleg plaats.

Tevens wordt in het kader van de medezeggenschap van medewerkers binnen Radar gewerkt met een contactpersonenoverleg (29 medewerkers). Hierin zijn alle voorzieningen, die geen afvaardiging in de OR hebben, vertegenwoordigd met een afgevaardigde. Gezien het grote aantal voorzieningen is dit noodzakelijk om het contact met de achterban te houden. Het contactpersonenoverleg is vier keer per jaar.

In het verslagjaar ging veel aandacht uit naar de reorganisatie. Alle beslissingen die de medewerkers betreffen, zijn voorgelegd aan de OR. De beleidsissues waarover de Raad van Bestuur met de OR heeft gesproken, zijn terug te vinden in de adviezen van de OR.

De volgende adviesaanvragen zijn na bespreking, al dan niet met een aanpassing, uiteindelijk voorzien van een positief advies.

Begroting Radar 2008	Arbo: voorstel acties n.a.v. bezoek arbeidsinspectie januari 2008
Conversieregels en Conversieoverzicht	Arbo: integratie Arbo- en Fobocommissie
Gelijktijdig in- en extern werven begeleiders A	TFO (senior-) medewerker procesondersteuning
Functieomschrijving staffunctionaris cliëntenparticipatie	TFO cliëntloket, aanstelling hoofd cliëntloket
Vervoersbegeleiding	Herpositionering gedragskundigen opheffen afdeling ZIO
Tegemoetkoming kosten woon-werkverkeer en vergoeding dienstreizen	Eigen risicodrager worden voor WGA
Arbo: aangepast voorstel arbeidsomstandighedenbeleid 2008	Aanstelling interim HR-directeur
Arbo: adviesnota beleid bedrijfshulpverlening stichting Radar in 2008 en 2009	Formule teamsamenstelling bij transitie
Arbo: aangepast voorstel preventiemedewerker	Samenwerking met SRL en NoviZorg

Tabel: positieve adviezen OR 2008

De OR kende in het verslagjaar de volgende samenstelling.

Naam	Afgevaardigd namens:
Mw. W. Verboom (voorzitter)	WV De Baan
Dhr. T. Beurskens (vice-voorzitter)	AC 't Veldje
Mw. R. Timmermans	AC Boerderij/Kwekerij Den Hoof
Mw. H. Muijtjens	WV Drieluik
Mw. M. Bauwens	AC Scharwyerveld
Dhr. R. Pasmans	WV Daalhof
Dhr. J. Schuyren	WV De Valk
Dhr. M. van Golde	AC De Jeker
Dhr. G. Berghmans	AC Margraten
Mw. M. Daamen	Club- en buurthuiswerk OZL
Mw. D. Kastelic	Extern coach deelraden cliënten
Dhr. P. Gense	WV Hereweg

Tabel: leden OR 2008

4 BELEID INSPANNINGEN EN PRESTATIES

4.1 Meerjarenbeleid

Het meerjarenbeleidsplan 2007-2009 was nog van kracht in 2008. Het meerjarenbeleidsplan is uiteraard volledig geënt op de missie, motto en visie waar Radar voor staat.

Missie

Bij Radar staat de cliënt centraal. Radar streeft naar het realiseren van het welzijn en welbevinden van haar cliënten. De organisatie bevordert en bewaakt de kwaliteit van hun bestaan. Dat betekent dat Radar werk maakt van hun emotioneel en lichamelijk welbevinden en hun persoonlijke ontplooiing. Radar bevordert hun rechtspositie, hun mogelijkheden tot zelfbepaling en hun sociale inclusie.

Radar respecteert de mogelijkheden en beperkingen van eenieder en ziet elke cliënt als een ondeelbaar persoon.

Motto

"Samen realiseren we persoonlijke welbevinden"

Visie

De zorg en ondersteuning van Radar is gericht op de vermaatschappelijking van cliënten. Dit betekent dat de organisatie de cliënt begeleidt in het maken van keuzen in de sociale context, rekening houdend met diens mogelijkheden en beperkingen.

In het streven naar individueel welbevinden en optimale maatschappelijke deelname wordt een professionele afweging gemaakt tussen wat de cliënt wil en wat hij / zij kan of nog kan ontwikkelen. Hierbij is de vraag van de cliënt het uitgangspunt.

Het persoonlijke zorgplan van elke cliënt voorziet in een duidelijke omschrijving van de elementaire zorg en de zorg die op ontwikkelingsmogelijkheden is gericht.

De zorg en dienstverlening kenmerkt zich door het juiste evenwicht tussen autonomie van de cliënt en de professionele ondersteuning door de begeleider.

Dit meerjarenbeleidsplan is een verdere uitwerking van de doelen zoals die gesteld zijn in de "Perspectiefnota" (2005) en de nota "Radar in perspectief" (2006) en de managementreview. In genoemde nota's is geschetst hoe Radar is vormgegeven en hoe Radar in de toekomst vormgegeven zou moeten worden.

In het meerjarenbeleidplan wordt een aantal speerpunten benoemd die recht doen aan genoemde nota's.

Groei zorgaanbod

Radar kiest voor behoud van haar marktaandeel in de VG sector. Echter de onbestendigheid van de financieringsystematiek maakt dat Radar zich heeft beraden over andere mogelijkheden om voldoende volume te behouden. Radar oriënteert zich daarom ook op cliënten met gedragsproblematiek, met een GGZ grondslag (beperkt tot mensen met een autisme spectrum stoornis) en cliënten met een LG indicatie. In 2008 is besloten dat Radar deze doelgroepen in de toekomst blijft bedienen en/of zelfs hierin zal doorgroeien. In dit verband heeft Radar plaatsen open gesteld voor jongeren met gedragsproblematiek. Inmiddels zijn voor deze doelgroep een aantal voorzieningen beschikbaar en in ontwikkeling. Omdat de cliënten met deze grondslag zich met name melden in de regio Oostelijk Zuid-Limburg, ligt het voor de hand dat Radar deze woonvoorzieningen in deze regio opent. Met de komst van deze voorzieningen is het aantal cliënten met gedragsproblematiek gestegen.

Bedrijfsvoering

Om een gezond bedrijf te blijven, wil Radar bedrijfsmatiger gaan werken. Doelstelling is daarom jaarlijks 1% van de opbrengsten toe te voegen aan de Reserve Aanvaardbare Kosten. Door met name te hoge personele kosten en tegenvallende opbrengsten (minder productie) sluit Radar het jaar 2008 af met een negatief saldo. Aan de 1% doelstelling zal vanuit het resultaat 2008 niet kunnen worden voldaan.

In 2008 is gewerkt aan de verfijning van de kostprijsystematiek. Er was inzicht in de opbrengsten en kosten per kostendrager en hoofden waren ook op dat niveau verantwoordelijk voor hun business.

In 2008 is de beleidscyclus Plan, Do, Check, Act gebruikt. Dit leidt tot een beter inzicht in hetgeen er ontwikkeld wordt en de uitwerking ervan in de organisatie.

4.2 Algemeen beleid

2008 was een belangrijk jaar voor de verdere uitwerking van de reorganisatie zoals deze is beschreven in de nota "Radar in perspectief" en de discussienota's. In het verslagjaar heeft de operationalisering van de gewijzigde zorgvisie en bijbehorende organisatie plaatsgevonden. Een aantal belangrijke punten daarin zijn de volgende.

Zorgverantwoordelijke teams

Eind 2007 was al een eerste stap gezet door de directe aansturing van zorgteams door minder hoofden te laten doen en de inhoud van de lijnverantwoordelijkheid toe te spitsen op het beheersmatige deel. Naast hoofden zijn eind 2007 ook teamcoaches gepositioneerd, die verantwoordelijk zijn voor de procesmatige begeleiding van zorgteams. De medewerkers in het primaire zorgproces vormen met directe collega's voor "hun" groep cliënten een zorgverantwoordelijk team.

Takenmatrix

Naast de primaire taak, het leveren van zorg, hebben medewerkers ook taken die een afgeleide zijn van het primaire proces. Deze taken worden uitgevoerd middels een takenmatrix. Om ervoor te zorgen dat de zorgverantwoordelijke teams zich hierop volledig kunnen richten, worden de administratieve taken overgeheveld naar speciaal aangestelde procesondersteuners.

Zorgplan

Een ander belangrijk item in de nieuwe zorgvisie is de onafhankelijkheid van een medewerker, de zorgplanbegeleider, die met cliënt en diens ouders/verwanten samen het zorg- en actieplan opstelt, passend binnen het indicatiebesluit. De gedragskundige beoordeelt vervolgens of het zorgplan verantwoord is, op onderdelen aanpassing behoeft en of behandeling noodzakelijk is voor deze cliënt. Het zorgverantwoordelijke team is verantwoordelijk voor het leveren van de zorg, zoals omschreven in het actieplan. De scheiding van opstellen (en evalueren) ten opzichte van uitvoeren van het zorg- en actieplan ziet Radar als een kwaliteitsverbetering.

In de voortgang van de reorganisatie liep Radar tegen enkele onbestendigheden aan. Ten eerste is de informatie rondom de zorgzwaartepakketten en de financiering hieromtrent enkele keren gewijzigd. Zulk onbestendig extern beleid is een belemmering in de doorontwikkeling en implementatie van nieuw intern beleid. Dit oponthoud in de beleidsimplementatie zorgde binnen Radar voor veel onrust. Dit heeft het management uiteindelijk doen besluiten om de voorgenomen reorganisatie in een andere vorm en in een andere snelheid door te voeren.

4.3 Algemeen kwaliteitsbeleid

Na het behalen van het HKZ-certificaat in oktober 2007 was de doelstelling t.a.v. kwaliteitsmanagement voor 2008: onderhouden en verbeteren kwaliteitsmanagementsysteem, met de volgende speerpunten:

- Uitvoeren interne audits conform planning
- Verbeteren van het proces van de interne audits
- Bewaking status van verbetermaatregelen voortkomend uit externe en interne audits
- Uitvoeren managementreview en formuleren van verbeterpunten t.a.v. het reviewproces
- Procesbewaking
- Bewaking van up te date houden van handboekdocumenten

Naast de focus op het verbeteren van de processen en verbetermaatregelen naar aanleiding van de audits en Benchmark, heeft Radar zich in 2008 tevens toegelegd op de verbetering van kwaliteit van de zorginhoud. De basis hiervoor is de ontwikkeling van een nieuw zorgconcept in 2006 en 2007. Hiervoor heeft Radar het visiedocument Kwaliteitskader Gehandicaptenzorg als uitgangspunt genomen. Dit nieuwe zorgconcept heeft geresulteerd in een nieuw standaard zorgplan, dat onderdeel is van het elektronisch cliëntdossier. Beide zijn ontwikkeld en geïmplementeerd in 2008. Dit digitale zorgplan is gebaseerd op de acht domeinen van de kwaliteit van bestaan uit het Kwaliteitskader Gehandicaptenzorg. In de vorige en volgende paragraaf wordt nader toegelicht hoe Radar de 8 kwaliteitsdomeinen en 4 kwaliteitsthema's van het Kwaliteitskader geïntegreerd heeft in het huidige kwaliteitssysteem.

Om de ontwikkelingen op het gebied van het Kwaliteitskader te volgen, woont Radar de landelijke bijeenkomsten m.b.t. het Kwaliteitskader bij, zodat het Kwaliteitskader en ontwikkelingen hierin tijdig en optimaal geïmplementeerd kunnen worden.

4.4 Kwaliteitsbeleid ten aanzien van patiënten/cliënten

4.4.1 Kwaliteit van zorg

Het zorgconcept zoals dat in 2007 is ontwikkeld stelt de vraag van de cliënt centraal. Aan de zorg en ondersteuning die Radar biedt, liggen de acht levensgebieden van Shalock ten grondslag. Deze levensgebieden zijn tevens de basis van het kwaliteitskader Gehandicaptenzorg. Hoewel de zorg en ondersteuning van Radar zich richten op alle acht levensgebieden, is Radar van mening dat er vier levensgebieden (basiszorg) zijn die bepalend zijn voor de andere vier (aanvullende basiszorg). Daarnaast biedt Radar, indien van toepassing, ook ontwikkelingsgerichte ondersteuning en, indien nodig, specialistische ondersteuning.

Basiszorg

Lichamelijk welbevinden

Hierbij gaat het onder meer over gezondheid, goede verzorging en goede voeding

Emotioneel welbevinden

Dit betreft onder meer het kunnen omgaan met de eigen gevoelens, veiligheid en de nabijheid van andere mensen

(vervolg Basiszorg)

Materieel welbevinden

Hierbij gaat het om het hebben van goede huisvesting, inrichting, kleding en werk en/of onderwijs (m.a.w. een zinvolle dagbesteding)

Deelname aan de samenleving

Deelnemen aan bv. onderwijs, werken, dagbesteding en vrijetijdsbesteding

Aanvullende basiszorg

Persoonlijke relaties

Persoonlijke ontwikkeling

Zelfbeschikking (zelf keuzes kunnen maken)

Uitoefenen van rechten en plichten

Ontwikkelingsgerichte ondersteuning

Het gaat daarbij om het ondersteunen van de ontwikkeling van cliënt zodat hij optimaal zijn eigen mogelijkheden kan benutten. Dit is altijd van tijdelijke aard.

Specialistische ondersteuning

Dit is ondersteuning die antwoord geeft op specifieke vragen van de cliënt. Hierbij gaat het om specifieke benaderingswijzen voor de cliënt of om vormen van paramedische en/of gedragswetenschappelijke behandeling of verpleging. Hier heeft een cliënt dan wel een passende indicatie voor nodig.

Omdat de verschillende zorgonderdelen niet los van elkaar kunnen worden gezien, worden ze opgenomen in één zorgplan per cliënt. Aangezien verschillende medewerkers op verschillende locaties gebruik maken van hetzelfde zorgplan is het noodzakelijk dat iedereen dezelfde taal spreekt, "de Taal van Radar".

Om de kwaliteit van de zorg te kunnen garanderen, heeft Radar ervoor gekozen om het opstellen, evalueren en uitvoeren van het zorgplan door verschillende medewerkers te laten uitvoeren. De zorgplanbegeleiders stellen, samen met de cliënt, het zorg- en actieplan op, gedragskundigen beoordelen het en de zorgverantwoordelijke teams voeren het uit. In 2008 is deze nieuwe werkwijze van één cliënt – één plan van start gegaan.

In overleg met het platform Centrale Cliëntenraden heeft Radar de implementatie van de basiszorg verder geconcretiseerd opdat er voldoende en bewuste aandacht zou zijn voor dit erg belangrijke onderdeel. Om basiszorg goed te verankeren in het primaire proces hebben wij de keuze gemaakt om de implementatie projectmatig aan te pakken. In het jaar 2008 en 2009 legt Radar de focus op een drietal standaarden. Voor het daaropvolgende jaar zullen er nieuwe accenten bepaald worden.

De drie standaarden zijn:

- Gezonde en smakelijke voeding
- Persoonlijke verzorging
- Ondernemen van activiteiten

Met de bovengenoemde standaarden wil Radar een norm aangeven. Met andere woorden: waaraan dient de zorg minimaal te voldoen om basiszorg te garanderen en wat dient de rol van de begeleiding hierin te zijn.

Radar heeft tevens de visie dat de kwaliteit van bestaan van haar cliënten ondersteund kan worden door geestelijke verzorging. De geestelijke verzorging richt zicht in eerste instantie op de begeleiding van cliënten op het gebied van levensbeschouwing, geloof en ethiek, de participatie aan rituele vorming. Daarnaast heeft de geestelijk verzorger ten aanzien van medewerkers of teams een consultatiefunctie voor ethische vragen en geeft hij hen beleidsadviezen en scholing.

4.4.2 Kwaliteit van zorg en ondersteuning gehandicaptenzorg: kwaliteitskader Gehandicaptenzorg

In het kwaliteitskader Gehandicaptenzorg worden acht kwaliteitsindicatoren en vier kwaliteitsgebieden genoemd waaraan minimaal voldaan moet worden. Zoals in de vorige paragraaf is beschreven, vormt een viertal indicatoren de basiszorg en de andere vier indicatoren de aanvullende basiszorg van het zorgplan.

Met betrekking tot de vier kwaliteitsgebieden heeft Radar het volgende beleid ontwikkeld.

Zorgplan

In 2006 en 2007 is het nieuwe zorgconcept ontwikkeld en verder uitgewerkt. In 2008 is het nieuwe zorgconcept geïmplementeerd. Er zijn zorgplanbegeleiders aangesteld om samen met cliënt en zijn/haar netwerk een persoonlijk zorgplan op te stellen. Met de komst van de zorgplanbegeleiders wordt een stuk onafhankelijkheid gewaarborgd doordat zij zorgdragen voor het opstellen en evalueren van het plan en het zorgverantwoordelijk team de uitvoering van de zorg voor haar rekening neemt.

Cliëntveiligheid

Door de ontwikkeling en implementatie van verschillende protocollen in verband met cliëntveiligheid is het besef van het belang hiervan bij een ieder gegroeid. Was er voorheen vaak sprake van "acceptatie" van een bepaalde situatie, nu wordt veel bewuster over dergelijke situaties nagedacht.

In 2008 is uiteraard ook aandacht geweest voor en extra scholing gegeven over het herkennen van signalen van seksueel misbruik en seksueel overschrijdend gedrag. Tevens hebben wij met de inspecteur gezondheidszorg een afspraak dat wij alle signalen met betrekking tot incidenten melden. De scholing op het terrein van herkenning van signalen heeft, in samenhang met consequente melding ertoe geleid dat het aantal meldingen aan de IGZ in 2008 fors is gestegen.

Kwaliteit medewerkers en organisatie

In 2008 heeft Radar het functiegebouw in overeenstemming gebracht met de nieuwe zorgvisie. De grote diversiteit aan functies is om redenen van transparantie, flexibiliteit en mobiliteit teruggebracht tot vier niveaus: medewerkers A, B, C en D.

In 2007 en 2008 hebben alle medewerkers de training de taal van Radar gevolgd. De taal van Radar bestaat uit vier onderdelen: kwaliteit van bestaan, ervaringsordening, gentle teaching en totale communicatie. Alle medewerkers hebben de opstapcursus gevolgd.

Medewerkers in het primaire proces hebben daaropvolgend een verdiepingscursus gedaan. Daarnaast is er een aantal verplichte trainingen aangeboden zoals bedrijfshulpverlening, omgaan met agressie en traumapreventie en omgaan met seksualiteit.

Tot slot hebben certificerende trajecten plaatsgevonden voor medewerkers A, waarmee deze groep medewerkers op niveau 2 terechtkomt.

Samenhang in zorg en ondersteuning

In 2008 hebben de zorgplanbegeleiders voor het eerst gebruik kunnen maken van het Elektronisch Cliënt Dossier. Dit houdt in dat zorg- en actieplannen digitaal worden gemaakt. De leden van de zorgverantwoordelijke teams waar een cliënt mee te maken heeft, kunnen

deze zorg- en actieplannen raadplegen. Dus alle betrokken medewerkers van Radar werken met dezelfde informatie.

Het tweede aspect van samenhang in zorg en ondersteuning is ondersteuning te bieden vanuit een kleine kring van bekende medewerkers. Elke voorziening heeft zijn eigen team aan vaste medewerkers. Ziekte wordt zoveel mogelijk door vaste teamleden opgevangen.

4.5 Klachten en meldingen

Radar vindt het belangrijk dat klachten en meldingen zichtbaar worden opdat er verbeteracties voor geformuleerd kunnen worden. Omdat we binnen Radar met verschillende doelgroepen en derhalve ook verschillende belangen en situaties te maken hebben, zijn binnen Radar verschillende wegen mogelijk om een klacht of melding van verschillende aard te kunnen uiten.

4.5.1 Klachtencommissie Radar

De klachtencommissie van Radar is ingesteld ter uitvoering van de Wet Klachtrecht Cliënten Zorgsector (WKCZ) en de Arbeidsomstandighedenwet (Arbo-wet).

De klachtencommissie behandelt 3 soorten klachten:

- klachten van cliënten of hun (wettelijk) vertegenwoordigers betreffende gedragingen van medewerkers van Radar;
- klachten van medewerkers betreffende gedragingen van andere medewerkers van Radar (arbeidsomstandigheden);
- klachten van cliënten of medewerkers betreffende seksueel misbruik en/of seksuele intimidatie.

In het verslagjaar zijn er 9 nieuwe klachten binnengekomen. De klachtencommissie heeft 5 klachten behandeld (waarvan 1 klacht afkomstig uit 2007).

- 1 klacht betrof onzorgvuldig handelen en onheuse bejegening door Radar
- 2 klachten betroffen (seksuele) intimidatie binnen de arbeidsrelatie
- 2 klachten gingen over slechte communicatie

Van de binnengekomen klachten zijn 4 klachten ingetrokken en 1 klacht wordt in 2009 behandeld.

4.5.2 Klachten in de lijn

Het klachtenbeleid van Radar is erop gericht om de formele klachtenregeling via de klachtencommissie als laatste middel te gebruiken. Klachten kunnen doorgaans het best worden opgelost op de plek waar de klacht zich op richt of is ontstaan. In de lijn worden derhalve ook al veel zaken opgelost. Alle klachten worden geregistreerd en in behandeling genomen.

In 2008 zijn veel klachten ingediend betreffende de reorganisatie, de communicatie hierover en de onrust die dit met zich meebracht. Naast medewerkers hebben ook veel cliënten en cliëntenraden klachten hierover ingediend.

4.5.3 Vertrouwenspersoon cliënten

Indien cliënten met een persoonlijke kwestie zitten waarover ze willen praten met een onafhankelijk iemand, kunnen ze terecht bij de cliëntenvertrouwenspersoon. De interventies die de cliëntenvertrouwenspersoon pleegt, zijn ruwweg in 4 categorieën in te delen:

- gesprekken met betrekking tot seksueel misbruik cq. intimidatie
- gesprekken met cliënten over verdriet (ruzie, verlies dierbare, problemen)
- gesprekken met betrekking tot veranderingen in voorzieningen
- gesprekken met cliënten en ouders betreffende bejegening

De cliëntenvertrouwenspersoon zal in 2009 meer bekendheid geven aan de functie van vertrouwenspersoon. Dit zal gebeuren middels introducties op voorzieningen cq. bij cliëntenraden middels de verspreiding van visitekaartjes en posters in voorzieningen. Omdat de cliëntenvertrouwenspersoon een solofunctie bekleedt, neemt zij voor feedback en sparring deel aan een regionale intervisiegroep.

4.5.4 Vertrouwenspersoon ongewenst gedrag

Radar heeft in het verslagjaar een vertrouwenspersoon ongewenst gedrag voor medewerkers aangesteld. Onder ongewenst gedrag wordt verstaan:

- o seksuele intimidatie
- o pesten
- o agressie
- o intimidatie
- o discriminatie

In 2008 hebben 11 medewerkers ondersteuning gevraagd bij hun klachten. Het merendeel van de klachten kan gedefinieerd worden als arbeidsgerelateerd en kunnen in samenhang worden gebracht met de reorganisatie waarin Radar verkeert. Het ging met name over gebrek aan vertrouwen en onveilig werkklimaat. Gezien de aard van deze klachten, hoorden deze eigenlijk bij de bedrijfsmaatschappelijk werker thuis. Echter de vertrouwenspersoon achtte het niet wenselijk om medewerkers in dit stadium wederom naar iemand anders door te sturen.

Eén klacht had betrekking op de manier waarop een medewerker werd gewezen op zijn/haar gedrag. Hierover is een officiële klacht ingediend bij de klachtencommissie; deze klacht is nog in behandeling.

4.5.5 IGZ

Radar meldt alle incidenten en calamiteiten aan de inspectie. In 2008 zijn er 9 meldingen geweest. Ook in het verslagjaar voeren de meldingen betreffende seksueel overschrijdend gedrag de boventoon.

- o Seksueel overschrijdend gedrag: 6 meldingen
  - 1 keer is er sprake van cliënt/cliënt situatie
  - 5 keer is er sprake van een situatie waarbij een extern persoon is betrokken (waarvan 1 keer een familielid en 1 keer een stagiaire van Radar)
- o Probleemgedrag: 3 meldingen
  - 2 meldingen betreffen "vermeende suïcidepogingen"
  - 1 keer agressie van cliënt naar medewerker

Bij een incident cq. calamiteit wordt zo gericht mogelijk actie ondernomen.

Radar heeft een vertrouwenspersoon cliënten en een onderzoekscommissie seksueel overschrijdend gedrag. Deze organen worden ingeschakeld bij incident cq. calamiteit. Ook heeft Radar gedragskundigen in dienst met onder andere het aandachtsgebied seksualiteit, opdat ook van deze deskundigheid heel gericht gebruik kan worden gemaakt. In sommige gevallen, indien een cliënt de pleger is, wordt een gericht programma opgesteld ter ondersteuning van die cliënt en in extreme gevallen moet worden overgegaan tot ontzegging van (toegang tot) dienstverlening van Radar (dit heeft echter nog niet hoeven plaatsvinden). Met cliënt en ouders/verwanten wordt de zaak uitgebreid besproken en wordt bepaald of verdere stappen, bijv. aangifte bij de politie, ondernomen moeten worden.

Aan de hand van de jaarlijkse rapportages worden verbeteracties vastgesteld en ingezet.

4.5.6 FOBO

Ten opzichte van 2007 heeft in het verslagjaar een stijging van FOBO-meldingen plaatsgevonden. In 2008 betrof het 702 meldingen (stijging van 37%), waarbij de volgende onderdelen de boventoon voerden:

- agressie: 280 meldingen
- medicatiefouten: 203 meldingen
- ongevallen: 81 meldingen

Elke melder ontving een reactie op zijn/haar melding. In sommige gevallen is een advies uitgebracht, onderzoek gestart of een melding bij de Arbeidsinspectie of Inspectie van Volksgezondheid.

Naar aanleiding van het hoge aantal meldingen agressie is het besluit genomen om in 2009 een verdiepende Risico-inventarisatie en Evaluatie uit te voeren en zijn enkele verbeteracties benoemd die in 2009 opgepakt worden.

4.6 Toegankelijkheid

In 2008 hebben zich aanzienlijk minder cliënten aangemeld dan in 2007 (van 604 naar 513). Met name voor de onderdelen verblijf en logeren bleven de aanmeldingen achter, met als voornaamste reden het groeiend aanbod in de regio. Wel is er een grote stijging van het aantal aanmeldingen bij de Kinderdagcentra (van 27 in 2007 naar 40 in 2008). Het aantal wachtende cliënten is gedurende het verslagjaar nagenoeg gelijk gebleven (na een forse daling in 2007) en het aantal plaatsingen is gestegen van 414 in 2007 naar 434 in 2008. Dit alles resulteert erin dat Radar einde verslagjaar 1802 cliënten in zorg had (ten opzichte van 1753 cliënten aan begin verslagjaar).

4.7 Veiligheid

Veiligheid van medewerkers

Om onder andere de veiligheid van medewerkers te verhogen kent Radar een regeling en protocol bereikbaarheid. Een hoofd staat stand-by om op afroep te assisteren in crisissituaties. Daarachter is nog een achterwacht van regiomanagers en manager KJG en MT leden in geval van escalaties.

Mede naar aanleiding van de toenemende agressiemeldingen heeft een groot aantal medewerkers die werkzaam zijn in de directe zorg een training in het omgaan met agressie gevolgd. Deze trainingen worden vervolgd in 2009. Tevens zijn de notitie Agressie en het protocol handelswijze bij dreigend en agressief gedrag geactualiseerd en geïmplementeerd in de teams.

In 2008 is besloten een volledige RI&E uit te voeren in 2009/2010. Echter met betrekking tot de RI&E gebouwen is reeds gestart eind 2008 en dit zal leiden tot een plan van aanpak in 2009.

Ook de bedrijfshulpverlening binnen Radar werd onder de loep genomen. Het aantal bedrijfshulpverleners werd opgehoogd tot de norm van de Arbo-wet, de bedrijfshulpverleners volgden een training en hun taken en verantwoordelijkheden werden vastgelegd. Daarnaast werden 50 ontruimingsoefeningen in locaties van Radar begeleid door de brandweer.

4.8 Kwaliteit ten aanzien van medewerkers

4.8.1 Personeelsbeleid

Verloop

Een reorganisatie werkt normaliter enige onrust in de hand. Zo ook bij Radar. De reorganisatie is er op gericht om Radar toekomstbestendig te maken. Medewerkers moeten daar werken waar de vraag is. Dit betekent dat mobiliteit van medewerkers vereist is. Daarnaast waren de personele lasten aan de hoge kant ten opzichte van de huidige en toekomstige (verwachte) opbrengsten. In de 2e helft van 2008 is derhalve het besluit genomen dat tijdelijke arbeidsovereenkomsten van rechtswege zouden aflopen. De onrust die met dit alles gepaard ging, zorgde ook voor een groter verloop van medewerkers met een vaste arbeidsovereenkomst.

Gemiddeld aantal dienstverbanden	1127
Gemiddeld aantal FTE's	808
Instroom van aantal medewerkers	388
Instroom van aantal FTE's	202
Gemiddelde contractomvang (peildatum 31-12-2008)	70,5%
Uitstroom van aantal medewerkers	378
Uitstroom van aantal FTE's	178
Gemiddelde leeftijd van medewerkers (peildatum 31-12-2008)	36 jaar, 8 maanden

Verzuim

Het ziekteverzuim van Radar is de afgelopen jaren aan de hoge kant, in elk geval hoger dan het landelijk gemiddelde in onze sector. De onrust die ontstond ten gevolge van de reorganisatie en de hogere werkdruk door het hogere verloop van personeel, heeft meer ziekteverzuim in de hand gewerkt. Vanaf het derde kwartaal heeft het bestrijden van ziekteverzuim meer aandacht gekregen binnen het managementteam, maar ook in de lijn. Een actiever verzuimbeleid is ingesteld. De vruchten daarvan zullen we vanaf 2009 langzaam maar zeker merken.

Gemiddeld verzuim (excl. zwangerschap)	7,81%
--	-------

Vacatures

Radar zit midden in een reorganisatie, maar kampt ook nog eens met hoge personele kosten. Derhalve worden er in principe geen vacatures extern uitgezet. In eerste instantie worden kandidaten voor vacatures intern geworven, pas als dat niet mogelijk blijkt te zijn wordt een extern traject gestart.

4.8.2 Kwaliteit van het werk

Naar aanleiding van de resultaten van het benchmarkonderzoek van medewerkers zijn in 2007 en 2008 een aantal verbeteracties gedaan. Deze verbeteracties richtten zich op het verbeteren van de communicatie tussen organisatie en afdelingen, het verlagen van de werkdruk, het vergroten van carrièreperspectief en waardering en het vergroten van de deelscore in de medewerkersbenchmark op het thema ziekteverzuim en vervanging. Eind 2008 is tussentijds een intern medewerkerstevredenheidsonderzoek gedaan, waarvan de uitkomsten begin 2009 bekend zijn geworden. De transitie (reorganisatie) heeft een groot stempel gedrukt op de organisatie en derhalve ook op de beleving van individuele medewerkers. In hoofdlijnen willen medewerkers:

- terug naar een hoofd/coördinator/verantwoordelijke
- dat er gekeken wordt naar competenties van de individuele medewerker
- duidelijkheid en transparantie
- visie
- betere communicatie

4.9 Samenleving

Radar streeft er naar om het maatschappelijk verantwoord ondernemen een plek te geven binnen de organisatie. In 2008 is voortgeborduurd op de eerste aanzet die in 2007 is gegeven in de vorm van o.a.:

- Afgesloten contract met energieleverancier Essent dat er op gericht is om energieverbruik terug te dringen middels gezamenlijke inspanning;
- Het opnemen van een Milieu paragraaf in bestekken en (raam-) overeenkomsten met specifieke eisen die zijn gericht op een milieuvriendelijke en duurzame manier van dienstverlening en produceren door de leveranciers van Radar;
- Het terugdringen van soloritten binnen het cliëntenvervoer om zodoende belasting voor het milieu terug te dringen.

4.10 Financieel beleid

Het financieel beleid van Radar kenmerkt zich door:

- te sturen op een maximaal en vast percentage aan zuivere overheadkosten, t.o.v. de primaire zorgkosten;
- kostprijssturing;
- jaarlijkse toevoeging aan de RAK gericht op een streefwaarde van 15% RAK;
- functiescheiding binnen de financiële processen;
- preventief beleid t.a.v. risico's en fraude;
- het voeren van een actief treasury-beleid.

Het resultaat over 2008, bedraagt € 2.947.168 negatief. Dit negatieve bedrijfsresultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- de reorganisatie, waarbij veranderingen in structuur hebben geleid tot uitbreiding van de formatie ten einde binnen een overbruggingsperiode naar de nieuwe structuur nieuwe functionarissen te positioneren en taken te herverdelen;
- vervanging van het hoge ziekteverzuim;
- achterblijvende productieresultaten;
- genomen maatregelen t.b.v. legionella preventie;
- hoge kostenindexering van energie- en voedingskosten;
- toegenomen rentelasten a.g.v. uitbreiding van de kredietfaciliteit.

Daarnaast wordt er aan een grote groep cliënten meer zorg geleverd, die pas na invoering zorgzwaarte bekostiging naar rato wordt gefinancierd vanuit het extern budget.

Onduidelijkheid over het herallocatietraject met betrekking tot de zorgzwaartefinanciering vormt hierin een risico.

Als gevolg van het bedrijfsresultaat 2008 wordt de kredietfaciliteit voor een groot deel aangesproken en ontstaat de behoefte voor omzetting van kortlopend gefinancierde huisvesting naar langlopende financiering om de liquiditeitspositie te verbeteren. Voor de korte termijn is er echter nog geen sprake van een liquiditeitsrisico. Gezien het belang van een goede liquiditeitspositie en eerder gemaakte afspraken m.b.t. de kredietfaciliteit is er nauw contact met de huisbankier om de ontwikkelingen naar de toekomst toe samen goed te monitoren en daar waar nodig bij te sturen.

Inmiddels zijn acties uitgezet om de negatieve kosten veroorzakers gedurende 2009 verder te elimineren. De eerste effecten van deze acties worden inmiddels zichtbaar in de managementrapportage t/m maart 2009.

JAARREKENING 2008

5 JAARREKENING

5.1 Balans

5.1.1 Balans per 31 december 2008 (na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-08</u>	<u>31-dec-07</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	20.838.141	19.646.909
Totaal vaste activa		<u>20.838.141</u>	<u>19.646.909</u>
Vlottende activa			
Voorraden	2	1	1
Vorderingen en overlopende activa	3	759.152	941.689
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	4	1.324.038	1.979.196
Liquide middelen	5	144.021	127.347
Totaal vlottende activa		<u>2.227.212</u>	<u>3.048.233</u>
Totaal activa		<u><u>23.065.353</u></u>	<u><u>22.695.142</u></u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-08</u>	<u>31-dec-07</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen	6		
Kapitaal		51.374	51.374
Collectief gefinancierd gebonden vermogen		3.782.011	6.288.732
Totaal eigen vermogen		<u>3.833.385</u>	<u>6.340.106</u>
Voorzieningen	7	1.576.365	2.726.123
Langlopende schulden	8	4.760.079	5.029.183
Kortlopende schulden			
Kortlopende schulden en overlopende passiva	9	12.895.524	8.599.730
Totaal Passiva		<u><u>23.065.353</u></u>	<u><u>22.695.142</u></u>

5.1.2 Resultatenrekening over 2008

	<u>Ref.</u>	<u>2008</u> €	<u>2007</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en/of subsidie	10	42.628.415	40.834.304
Niet gebudgetteerde zorgprestaties	11	1.475.309	1.131.607
Overige bedrijfsopbrengsten	12	1.166.097	1.057.126
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>45.269.821</u>	<u>43.023.037</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	13	32.451.438	28.307.396
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	14	1.736.175	1.707.307
Overige bedrijfskosten	15	13.530.550	12.895.428
Som der bedrijfslasten		<u>47.718.163</u>	<u>42.910.131</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		-2.448.342	112.906
Financiële baten en lasten	16	-498.826	-276.551
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		<u>-2.947.168</u>	<u>-163.645</u>
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>-2.947.168</u></u>	<u><u>-163.645</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2008</u> €	<u>2007</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		-2.942.695	-80.801
Bestemmingsreserve egalisatie afschrijvingen		-4.473	10.418
Zorg op Maat		-	-20.984
Reserve collectegelden		-	-72.278
		<u><u>-2.947.168</u></u>	<u><u>-163.645</u></u>

5.1.3 Kasstroomoverzicht

	2008		2007	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		-2.448.342		112.906
Aanpassingen voor :				
- afschrijvingen	1.767.393		1.707.307	
- mutaties voorzieningen	<u>-1.149.758</u>		<u>-443.673</u>	
		617.635		1.263.634
Veranderingen in vlottende middelen:				
- voorraden	-		-	
- vorderingen	182.537		650.123	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	655.158		-3.133.461	
- kortlopende schulden (excl.schulden aan kredietinstellingen)	<u>596.679</u>		<u>1.027.948</u>	
		1.434.374		-1.455.390
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>-396.333</u>		<u>-78.850</u>
Betaalde interest	-498.826		-276.551	
		<u>-498.826</u>		<u>-276.551</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		-895.159		-355.401
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	-2.486.738		-2.388.248	
Desinvesteringen materiële vaste activa	18.936		-	
Overige mutaties materiële vaste activa	<u>-50.376</u>		<u>-</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-2.518.178		-2.388.248
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden	<u>-269.104</u>		<u>-269.123</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-269.104		-269.123
Mutatie geldmiddelen		<u><u>-3.682.441</u></u>		<u><u>-3.012.772</u></u>

5.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

5.1.4.1 Algemeen

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW (met uitzondering van afdeling 1, 11 en 12), de Regeling verslaggeving WTZi en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van het volgende:

Stelselwijziging

De egalisatierekening afschrijvingen instandhoudingsinvesteringen is als gevolg van een wijziging in RJ655 per 1 januari 2008 gerubriceerd als een afzonderlijke bestemmingsreserve onder het collectief gefinancierd eigen vermogen.

Het saldo van de op grond van de bekostigingssystematiek in de subsidie toegekende bedragen voor afschrijvingen en de werkelijke afschrijvingen op instandhoudingsinvesteringen wordt jaarlijks toegevoegd of onttrokken aan de bestemmingsreserve egalisatie afschrijvingen. Toevoegingen en/of onttrekkingen aan de bestemmingsreserve egalisatie afschrijvingen worden verantwoord via de resultatenrekening.

De vergelijkende cijfers over 2007 zijn aangepast.

Invloed stelselwijzigingen op vermogen en resultaat

De stelselwijziging is rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen per 1 januari 2008. Als gevolg van de stelselwijziging neemt het vermogen toe met € 993.460,- en neemt het exploitatieresultaat toe met € 10.418,- omdat de werkelijke afschrijvingskosten lager zijn dan het opgenomen bedrag in het wettelijke budget voor aanvaardbare kosten.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. WTZi-vergunningplichtige vaste activa worden gewaardeerd tegen de laagste van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en het goedgekeurde investeringsbedrag. Het meerdere boven het goedgekeurde investeringsbedrag wordt ten laste van de resultatenrekening gebracht.

Voor WTZi-vergunningplichtige vaste activa, instandhoudingen en WMG-gefinancierde vaste activa waarvoor in de bekostigingssystematiek geen substitutievrijheid bestaat binnen het verkregen budget, is de afschrijvingsperiode gelijk aan de in de bekostigingssystematiek voorgeschreven afschrijvingstermijnen.

Voor die vaste activa waarvoor binnen de bekostigingssystematiek of de verkregen subsidie substitutievrijheid bestaat, zijn de afschrijvingstermijnen gebaseerd op de economische levensduur.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Debiteuren en overige vorderingen

Vorderingen worden opgenomen voor de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Deze voorziening wordt bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening reorganisatie

De voorziening reorganisatie is gewaardeerd op basis van nominale waarde en dient ter dekking van de verwachte kosten naar aanleiding van afspraken uit hoofde van personele reorganisatie. De onttrekkingen hebben plaatsgevonden op basis van onderliggend reorganisatieplan.

Voorziening uitgestelde beloningen

De voorziening uitgestelde beloningen wordt gevormd voor de verwachte jubileumuitkeringen. Hierbij wordt rekening gehouden met de omvang van het salaris ten tijde van uitkering, alsmede blijf- en sterfte kansen. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde waarbij de verdiscontering en de indexering van de loonkosten volgens geldende normen heeft plaatsgevonden.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd om de uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen gelijkmatig te verdelen over een reeks van boekjaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd en is gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening (langdurige) ziekte en arbeidsongeschiktheid

De voorziening (langdurige) ziekte en arbeidsongeschiktheid wordt gevormd naar beste inschatting per balansdatum. Hierbij wordt rekening gehouden met de doorbetalingsverplichting van het salaris ten tijde van de ziekte of arbeidsongeschiktheid, alsmede revalidatiekansen. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Pensioenen

Stichting Radar heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Radar heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Radar heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

5.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en kortlopende schulden aan kredietinstellingen die onder de vlottende passiva worden gerubriceerd.

5.1.5 Toelichting op de balans

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt :

	<u>31-dec-08</u>	<u>31-dec-07</u>
	€	€
Grond	1.448.498	1.448.498
Terreinvoorzieningen	62.117	39.912
Gebouwen	7.989.471	7.806.971
Verbouwingen	6.219.496	5.781.030
Installaties	775.979	650.041
Onderhanden projecten	-	-
Trekkingsrechten	-	-
Instandhouding	1.603.995	1.416.983
Inventaris	1.796.253	1.651.822
Vervoermiddelen	16.783	24.044
Automatisering	925.549	827.608
Totaal materiële vaste activa	<u>20.838.141</u>	<u>19.646.909</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven :

	<u>31-dec-08</u>	<u>31-dec-07</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	19.697.285	18.514.889
Bij: herwaardering gebouwen	440.447	-
Bij: investeringen	2.486.738	2.388.248
Af: afschrijvingen	1.767.393	1.707.307
Af: terugname geheel afgeschreven activa	-	-
Af: desinvesteringen	18.936	-
Bij: Herrubricering	-	451.079
Boekwaarde per 31 december	<u>20.838.141</u>	<u>19.646.909</u>

Toelichting:

Er bestaat een verschil tussen de boekwaarde van de materiële vaste activa per 31-12-2007 en 1-1-2008 ter grootte van € 50.376,- . Dit bedrag vloeit voort uit een grondige analyse van de materiële vaste activa. Boekwaardeverschillen als gevolg van deze analyse zijn verwerkt per 1-1-2008. Met ingang van 1-1-2007 heeft er een herrubricering plaatsgevonden. De aanloopkosten zijn met ingang van 1-1-2007 verantwoord onder de materiële vaste activa onder de post gebouwen. Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

ACTIVA**2. Voorraden***De specificatie is als volgt :*

	<u>31-dec-08</u>	<u>31-dec-07</u>
	€	€
Voorraden	1	1
Totaal voorraden	<u>1</u>	<u>1</u>

Toelichting:

Gezien de geringe omvang van de voorraden en de beperkte invloed van de voorraadmutaties op het resultaat, zijn de voorraden opgenomen tegen het symbolische bedrag van € 1,-.

3. Vorderingen en overlopende activa*De specificatie is als volgt :*

	<u>31-dec-08</u>	<u>31-dec-07</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	365.169	286.130
Overige vorderingen:		
Vordering UWV voorgaande jaren	-	224.800
Stichting Paraplu	-	161.871
Waarborgsommen	8.812	8.812
Vooruitbetaalde bedragen:		
Voorschotten personeel	33.671	20.824
Nog te ontvangen bedragen:		
Overige overlopende activa	347.427	239.252
Te vorderen netto salarissen	4.073	-
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>759.152</u>	<u>941.689</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht bedraagt € 100.752,- (2007: 125.706,-)

De resterende overlopende activa zijn opgenomen onder de nog te ontvangen bedragen.

De vordering op stichting Paraplu is in 2008 geheel ten laste van het resultaat gebracht. Stichting Paraplu heeft een negatief eigen vermogen en een negatief exploitatieresultaat over boekjaar 2008. Derhalve wordt terugbetaling van de vordering onwaarschijnlijk geacht en is de vordering in zijn geheel afgeboekt ten laste van het resultaat van 2008.

PASSIVA

6. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-08</u>	<u>31-dec-07</u>
	€	€
Kapitaal	51.374	51.374
Collectief gefinancierd gebonden vermogen	<u>3.782.011</u>	<u>6.288.732</u>
Totaal eigen vermogen	<u><u>3.833.385</u></u>	<u><u>6.340.106</u></u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2008</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2008</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	51.374	-	-	51.374
	<u>51.374</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>51.374</u>

Collectief gefinancierd gebonden vermogen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2008</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2008</u>
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten:				
Reserve aanvaardbare kosten Radar	4.939.297	-2.942.695	-	1.996.602
Bestemmingsreserves:				
Egalisatie afschrijvingen	993.460	-4.473	-	988.987
Herwaarderingsreserve	-	-	440.447	440.447
Reserves genormeerde huisvestingskosten	213.184	-	-	213.184
Zorg op Maat	142.791	-	-	142.791
Totaal collectief gefinancierd gebonden vermogen	<u>6.288.732</u>	<u>-2.947.168</u>	<u>440.447</u>	<u>3.782.011</u>

Toelichting:

In het boekjaar 2008 zijn een aantal gebouwen op verkoopwaarde gewaardeerd. Het verschil tussen de boekwaarde en de verkoopwaarde per 31-12-2008 wordt zichtbaar in het eigen vermogen door de vorming van een herwaarderingsreserve ter grootte van € 440.447,-.

PASSIVA

7. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2008	Dotatie	Onttrekking	Saldo per 31-dec-2008
	€	€	€	€
Voorziening reorganisatie	982.979	-	503.392	479.587
Voorziening uitgestelde beloningen	176.845	43.901	17.849	202.897
Voorziening groot onderhoud	1.536.560	438.234	1.179.407	795.387
Voorziening (langdurige) ziekte en arb. ongeschiktheid	29.739	78.643	9.888	98.494
Totaal voorzieningen	2.726.123	560.778	1.710.536	1.576.365

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-2008
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	455.714
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.120.651
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	481.927

Toelichting per categorie voorziening:*Voorziening reorganisatie*

De voorziening reorganisatie is gewaardeerd op basis van nominale waarde en dient ter dekking van de verwachte kosten naar aanleiding van afspraken uit hoofde van personele reorganisatie. De onttrekkingen hebben plaatsgevonden op basis van onderliggend reorganisatieplan.

Voorziening uitgestelde beloningen

De voorziening uitgestelde beloningen wordt gevormd voor de verwachte jubileumuitkeringen. Hierbij wordt rekening gehouden met de omvang van het salaris ten tijde van uitkering, alsmede blijf- en stertekansen. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde, waarbij de verdiscontering en de indexering van de loonkosten volgens geldende normen heeft plaatsgevonden.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd om de uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen gelijkmatig te verdelen over een reeks van boekjaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd en is gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht.

In boekjaar 2008 heeft in overeenstemming met het onderhoudsplan een dotatie aan de voorziening groot onderhoud plaatsgevonden, waarna op basis van interne analyse is besloten om volledige vrijval van deze dotatie. Hiertoe is besloten gezien het feit dat de uitgaven voor groot onderhoud structureel lager zijn dan oorspronkelijk gepland en er een bijstelling heeft plaatsgevonden van de meerjaren onderhoudsplanning.

Voorziening (langdurige) ziekte en arb. ongeschiktheid

De voorziening (langdurige) ziekte en arbeidsongeschiktheid wordt gevormd naar beste inschatting per balansdatum. Hierbij wordt rekening gehouden met de doorbetalingsverplichting van het salaris ten tijde van de ziekte of arbeidsongeschiktheid, alsmede revalidatiekansen. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

PASSIVA**8. Langlopende schulden***De specificatie is als volgt :*

	<u>31-dec-08</u>	<u>31-dec-07</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	4.760.079	5.029.183
Totaal langlopende schulden	<u>4.760.079</u>	<u>5.029.183</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-08</u>	<u>31-dec-07</u>
	€	€
Stand per 1 januari	5.298.301	5.835.093
Bij: nieuwe leningen	-	-
Af: aflossingen	269.111	536.792
Stand per 31 december	<u>5.029.190</u>	<u>5.298.301</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	269.111	269.118
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>4.760.079</u>	<u>5.029.183</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	269.111	269.118
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	4.760.079	5.029.183
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	3.683.634	3.952.710

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar bijlage 5.1.7 - Overzicht leningen.
De aflossingsverplichtingen voor het komende boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

9. Kortlopende schulden en overlopende passiva*De specificatie is als volgt :*

	<u>31-dec-08</u>	<u>31-dec-07</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	7.052.824	3.353.709
Crediteuren	1.973.922	1.606.080
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	269.118	269.118
Belastingen en sociale premies	1.241.270	1.221.906
Schulden terzake pensioenen	309.072	238.511
Nog te betalen salarissen	186.514	315.156
Vakantiegeld	1.249.461	1.122.097
Vakantiedagen	414.701	294.182
Nog te betalen kosten:		
Overige passiva	198.642	178.971
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>12.895.524</u>	<u>8.599.730</u>

10. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen**Verloopoverzicht investeringsruimte trekkingsrechten**

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	€	€
Nog niet bestede investeringsruimte per 1 januari	761.298	485.660
Bij : indexering niet-bestede investeringsruimte	38.446	12.093
Bij : investeringsruimte verslagjaar	284.544	263.545
Af: investeringen verslagjaar	-	-
Beschikbare investeringsruimte 31 december	<u>1.084.288</u>	<u>761.298</u>

Gemelde lopende investeringsprojecten leggen het volgende beslag op de beschikbare investeringsruimte -

Huurverplichtingen

Er zijn meerjarige huurcontracten afgesloten met verhuurders. De verplichtingen zijn opgenomen in onderstaande tabel.

<u>Voorziening</u>	<u>Adres</u>	<u>looptijd</u>	<u>lasten 2009</u>	<u>mnd tot afloop</u>	<u>lasten >1 < 5 jaar</u>
WV Meezenbroek	Aambosveld	1-11-2010	94.167	10	78.473
WV Amby	Ambyerstraat Noord 5	30-11-2010	12.688	11	11.631
AAC Bemelergrubbe	Bemelergrubbe 4	1-1-2014	17.138	60	85.690
WV Caberg	Bunderstraat 26	1-12-2010	35.997	11	32.997
WV Hereweg	Hereweg 52-58G	31-5-2011	118.909	17	168.454
WV De Streep	Hoofdstraat 9-9b	31-10-2009	37.603		0
AAC Ambark	Hovenstraat 137	30-9-2010	21.393	9	16.045
WV Bexhoes	Kasteelstraat 57-69	1-10-2009	30.319		0
WV Limburgiapar	Limburgiapar 55-61	28-2-2012	51.977	26	112.617
Kantoor Maastricht	Maasboulevard 1	1-1-2012	379.420	24	758.840
WV Marchierstraat	Marchierstraat 21	30-9-2018	89.509	60	447.545
WV Meerssen	Past.D.Hexstraat14	1-8-2012	13.071	31	33.767
WV Meerssen	Creftenstraat 19	1-1-2013	64.800	48	259.200
WV De Wissel	Pastorijstraat 4-4J	31-3-2011	53.258	15	66.573
WV De Wissel	De Ping 36	31-3-2013	41.095	27	92.464
WV De Streep	Ruiterstraat 2-4	30-6-2009	33.227		
WV Caberg	Schoolstraat 22	31-1-2011	17.287	13	18.728
WV Heisterumhoeve	Severenstraat 146	1-2-2013	29.767	37	89.777
WV De Streep	Stationstraat 4	16-4-2009	27.251		
WV Drieluik	Vloedgraafstraat 16-16N	30-11-2012	62.566	35	182.484
AAC Voorsterstraat	Voorsterstraat 90a	31-3-2009	15.642		
WV Meerssen	Vroenhof 11	30-11-2011	17.433	23	33.413
WV 't Anker	Walravenstraat 6	1-12-2011	31.769	23	60.891
Kantoor Heerlen	Willemstraat 119	30-9-2010	47.427	9	35.570
Totaal			1.343.713		2.585.157

Bankgaranties

Per balansdatum zijn bankgaranties afgegeven voor een bedrag groot € 19.619,--

Rekening-courant faciliteiten

Per balansdatum zijn er een tweetal rekening-courant faciliteiten aanwezig. Er is een rekening-courant faciliteit ten behoeve van de exploitatie met een limiet van € 3.000.000,-- Daarnaast is er een tweede rekening-courant faciliteit aanwezig ten behoeve van investeringen met een limiet van € 7.350.000,--.

De verstrekker van de rekening-courant faciliteiten heeft hieraan voorwaarden verbonden. Een van de voorwaarden is dat Stichting Radar een zgn. equity ratio dient te bezitten van 5% of hoger. Per 31-12-2008 bedraagt de equity ratio 8,5%. Hiermee voldoet Stichting Radar aan de normen die kredietverstrekker heeft gesteld.

5.1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa

5.1.6.1 WTZi - vergunningsplichtige materiële vaste activa

	<u>Grond</u>	<u>Terreinen-voor- zieningen</u>	<u>Gebouwen</u>	<u>Semi perm. Gebouwen</u>	<u>Verbou-wingen</u>	<u>Installaties</u>	<u>Onder- handen projecten</u>	<u>Sub-totaal vergun-ning</u>	<u>Totaal materiële vaste activa</u>
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2008									
- aanschafwaarde	1.391.775	75.587	9.054.991	-	7.271.281	1.503.207	-	19.296.841	33.203.673
- cumulatieve afschrijvingen	-	54.875	4.197.362	-	2.613.041	1.090.419	-	7.955.697	13.506.388
Boekwaarde per 1 januari 2008	<u>1.391.775</u>	<u>20.712</u>	<u>4.857.629</u>	<u>-</u>	<u>4.658.240</u>	<u>412.788</u>	<u>-</u>	<u>11.341.144</u>	<u>19.697.285</u>
Herwaardering gebouwen	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>25.264</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>25.264</u>	<u>440.447</u>
Mutaties in het boekjaar									
- investeringen	-	-	7.080	-	27.329	2.734	-	37.143	2.486.738
- afschrijvingen	-	2.908	186.558	-	333.686	69.512	-	592.664	1.767.393
- terugname geheel afgeschreven activa									
.aanschafwaarde	-	17.424	5.967	-	37.858	235.752	-	297.001	1.973.229
.cumulatieve afschrijvingen	-	17.424	5.967	-	37.858	235.752	-	297.001	1.973.229
- desinvesteringen									
aanschafwaarde	-	-	-	-	19.706	-	-	19.706	19.706
cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	770	-	-	770	770
per saldo	-	-	-	-	18.936	-	-	18.936	18.936
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-</u>	<u>-2.908</u>	<u>-179.478</u>	<u>-</u>	<u>-325.293</u>	<u>-66.778</u>	<u>-</u>	<u>-574.457</u>	<u>700.409</u>
Stand per 31 december 2008									
- aanschafwaarde	1.391.775	58.163	9.081.368	-	7.241.046	1.270.189	-	19.042.541	34.137.923
- cumulatieve afschrijvingen	-	40.359	4.377.953	-	2.908.099	924.179	-	8.250.590	13.299.782
Boekwaarde per 31 december 2008	<u>1.391.775</u>	<u>17.804</u>	<u>4.703.415</u>	<u>-</u>	<u>4.332.947</u>	<u>346.010</u>	<u>-</u>	<u>10.791.951</u>	<u>20.838.141</u>
Afschrijvingspercentage	0,0%	5,0%	2,0%		5,0%	5,0%			

5.1.6.2 WTZI - instandhoudings materiële vaste activa

	Trekkings- rechten	Onder-handen projecten	Sub-totaal	Instand- houdingen	Onder-handen projecten	Sub-totaal	Sub-totaal meldings- plichtige activa
	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2008							
- aanschafwaarde	-	-	-	2.302.376	-	2.302.376	2.302.376
- cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	879.323	-	879.323	879.323
Boekwaarde per 1 januari 2008	-	-	-	1.423.053	-	1.423.053	1.423.053
Mutaties in het boekjaar							
- investeringen	-	-	-	425.450	-	425.450	425.450
- afschrijvingen	-	-	-	244.508	-	244.508	244.508
af - <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>							
.aanschafwaarde	-	-	-	130.152	-	130.152	130.152
.cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	130.152	-	130.152	130.152
- <i>desinvesteringen</i>							
aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-	-
cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	-
per saldo	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-	-	-	180.942	-	180.942	180.942
Stand per 31 december 2008							
- aanschafwaarde	-	-	-	2.597.674	-	2.597.674	2.597.674
- cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	993.679	-	993.679	993.679
Boekwaarde per 31 december 2008	-	-	-	1.603.995	-	1.603.995	1.603.995
<i>Afschrijvingspercentage</i>				10,0%			

5.1.6.3 WMG - gefinancierde materiële vaste activa

	Grond	Terreinen-voor- zeningen	Gebouwen	Semi perm. Gebouwen	Verbouwingen	Installaties	Inventaris	Vervoer- middelen	Automati- sering	Onder- handen projecten	Sub-totaal WMG
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2008											
- aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-	3.990.368	36.306	2.001.357	-	6.028.031
- cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	2.328.957	12.262	1.149.822	-	3.491.041
Boekwaarde per 1 januari 2008	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.661.411</u>	<u>24.044</u>	<u>851.535</u>	<u>-</u>	<u>2.536.990</u>
Mutaties in het boekjaar											
- investeringen	-	-	-	-	-	-	471.863	-	453.790	-	925.653
- afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	337.021	7.261	379.776	-	724.058
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>											
.aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-	1.063.346	-	469.035	-	1.532.381
.cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	1.063.346	-	469.035	-	1.532.381
<i>- desinvesteringen</i>											
aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
per saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>134.842</u>	<u>-7.261</u>	<u>74.014</u>	<u>-</u>	<u>201.595</u>
Stand per 31 december 2008											
- aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-	3.398.885	36.306	1.986.112	-	5.421.303
- cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	1.602.632	19.523	1.060.563	-	2.682.718
Boekwaarde per 31 december 2008	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.796.253</u>	<u>16.783</u>	<u>925.549</u>	<u>-</u>	<u>2.738.585</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>							10,0%	20,0%	20,0%		

5.1.6.4 Kleinschalige Woonvoorzieningen

	<u>Grond</u>	<u>Terreinen-voor- zieningen</u>	<u>Gebouwen</u>	<u>Semi perm. Gebouwen</u>	<u>Verbou-wingen</u>	<u>Installaties</u>	<u>Onder- handen projecten</u>	<u>Sub-totaal Kleinscha- lige woonvoor- zieningen</u>
	€	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2008								
- aanschafwaarde	56.723	22.902	3.752.660	-	1.448.041	296.099	-	5.576.425
- cumulatieve afschrijvingen	-	3.613	800.735	-	316.891	59.088	-	1.180.327
Boekwaarde per 1 januari 2008	<u>56.723</u>	<u>19.289</u>	<u>2.951.925</u>	<u>-</u>	<u>1.131.150</u>	<u>237.011</u>	<u>-</u>	<u>4.396.098</u>
Herwaardering gebouwen	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>415.183</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>415.183</u>
Mutaties in het boekjaar								
- investeringen	-	26.960	-	-	856.357	215.175	-	1.098.492
- afschrijvingen	-	1.936	81.052	-	100.958	22.217	-	206.163
- - <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>								
.aanschafwaarde	-	-	13.695	-	-	-	-	13.695
.cumulatieve afschrijvingen	-	-	13.695	-	-	-	-	13.695
- - <i>desinvesteringen</i>								
aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-	-	-
cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	-	-
per saldo	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-</u>	<u>25.024</u>	<u>-81.052</u>	<u>-</u>	<u>755.399</u>	<u>192.958</u>	<u>-</u>	<u>892.329</u>
Stand per 31 december 2008								
- aanschafwaarde	56.723	49.862	4.154.148	-	2.304.398	511.274	-	7.076.405
- cumulatieve afschrijvingen	-	5.549	868.092	-	417.849	81.305	-	1.372.795
Boekwaarde per 31 december 2008	<u>56.723</u>	<u>44.313</u>	<u>3.286.056</u>	<u>-</u>	<u>1.886.549</u>	<u>429.969</u>	<u>-</u>	<u>5.703.610</u>
Afschrijvingspercentage	0,0%	5,0%	2,0%		5,0%	5,0%		

5.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2008

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2007	Nieuwe leningen in 2008	Aflossing in 2008	Restschuld 31 december 2008	Rest-schuld over 5 jaar	Resteren-de looptijd in jaren eind 2008	Aflossings-wijze	Aflossing 2009	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€	€		€	
1 De Goudse verzekeringen	15-mei-87	717.880	40	onderhands	6,90%	358.940	0	17.947	340.993	251.258	19	lineair	17.947	rijksgarantie
2 Rabo Nederland	1-jun-89	411.125	40	onderhands	4,33%	226.119	0	10.278	215.841	164.451	21	lineair	10.278	rijksgarantie
3 Bank Nederlandse Gemeenten	1-okt-91	813.628	40	onderhands	5,60%	488.176	0	20.341	467.835	366.130	23	lineair	20.341	rijksgarantie
4 Bank Nederlandse Gemeenten	15-dec-94	902.115	20	onderhands	3,67%	608.928	0	22.553	586.375	473.610	26	lineair	22.553	rijksgarantie
5 ING	1-apr-96	782.771	40	onderhands	3,42%	567.509	0	19.569	547.940	450.095	28	lineair	19.569	rijksgarantie
6 Bank Nederlandse Gemeenten	18-sep-96	827.014	21	onderhands	4,34%	433.198	0	39.382	393.816	196.906	10	lineair	39.382	rijksgarantie
7 Bank Nederlandse Gemeenten	6-feb-97	872.347	22	onderhands	4,59%	230.462	0	19.205	211.257	115.232	11	lineair	19.205	rijksgarantie
8 Bank Nederlandse Gemeenten	31-dec-97	995.140	29	onderhands	4,67%	651.401	0	34.374	617.027	445.156	18	lineair	34.374	rijksgarantie
9 SNS Asset Management	1-nov-98	1.222.007	40	onderhands	4,32%	799.005	0	47.000	752.005	517.005	16	lineair	47.000	rijksgarantie
10 Bank Nederlandse Gemeenten	15-jun-00	404.659	30	onderhands	5,80%	310.238	0	13.489	296.749	229.304	22	lineair	13.489	rijksgarantie
11 Bank Nederlandse Gemeenten	6-dec-02	749.191	30	onderhands	4,68%	624.326	0	24.973	599.353	474.488	24	lineair	24.973	rijksgarantie
Totaal						5.298.301	0	269.111	5.029.190	3.683.634			269.111	

Toelichting

Er heeft een renteherziening plaatsgevonden, het betreft leningnummer 9.

9. SNS Asset Management: Rentepercentage bedroeg 4,95% en is met ingang van 1-11-2008 gewijzigd in: 4,32%.

5.1.8 Toelichting op de resultatenrekening

10. Wettelijk budget aanvaardbare kosten

	2008		2007	
	€	€	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten voorgaand jaar		40.753.461		37.680.405
Productieafspraken verslagjaar		207.885		2.091.503
Overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling	405.797		293.750	
Prijsindexatie materiële kosten	<u>49.080</u>		<u>42.644</u>	
		454.877		336.394
Uitbreiding erkenning en toelating:				
- loonkosten	616.481		837.226	
- materiële kosten	544.050		135.919	
- normatieve kapitaalslasten	<u>-26.017</u>		<u>-</u>	
		1.134.514		973.145
Nacalculeerbare kapitaalslasten:				
- rente	274.352		-305.601	
- afschrijvingen	274.521		-280.879	
- huisvestingskosten KSW	616.325		315.168	
- huren	222.542		-140.548	
- overige	<u>-1.213.221</u>		<u>-</u>	
		174.519		-411.860
Overige mutaties:				
- overig	-28.723		83.874	
- inhaal def index 2008 extramuraal	<u>244.668</u>		<u>-</u>	
		215.945		83.874
Sub-totaal wettelijk budget boekjaar		<u>42.941.201</u>		<u>40.753.461</u>
Correcties voorgaande jaren				
Correctie budget 2004		3.464		4.558
Correctie budget 2005		-		76.285
Correctie budget 2006		-		-
Correctie budget 2007		-316.250		-
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten jaar t		<u><u>42.628.415</u></u>		<u><u>40.834.304</u></u>

BATEN**11. Toelichting niet-gebudgetteerde zorgprestaties***De specificatie is als volgt :*

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	€	€
Persoonsgebonden- en volgende budgetten	985.773	1.053.773
Overige zorgprestaties	74.873	74.747
Eigen bijdragen cliënten	414.663	3.087
Totaal	<u>1.475.309</u>	<u>1.131.607</u>

12. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten*De specificatie is als volgt :*

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	€	€
Overige dienstverlening:		
Loonsubsidies en dienstverlening	752.714	751.253
Overige subsidies:		
Subsidie ESF	114.000	36.256
Subsidie Gemeenten	67.642	31.474
Subsidie Thuishulp en Mantelzorg	-	28.448
Overige opbrengsten:		
Opbrengsten consultantenteam	-	2.950
Opbrengsten jobcoaches	113.852	100.716
Opbrengsten vrije tijd en vorming	6.307	36.022
Opbrengst overig	111.582	70.007
Totaal	<u>1.166.097</u>	<u>1.057.126</u>

LASTEN**13. Personeelskosten***De specificatie is als volgt :*

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	€	€
Lonen en salarissen	25.607.474	22.311.586
Sociale lasten	3.307.020	2.877.705
Pensioenpremie	1.878.037	1.654.914
Andere personeelskosten:		
Overige	1.062.805	967.170
Sub-totaal	31.855.336	27.811.375
Personeel niet in loondienst	596.102	496.021
Totaal personeelskosten	<u>32.451.438</u>	<u>28.307.396</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>801</u>	<u>719</u>

14. Afschrijvingen materiële vaste activa*De specificatie is als volgt :*

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	€	€
Nacalculeerbare afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	767.608	753.390
Overige afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	968.567	953.917
Subtotaal afschrijvingen	<u>1.736.175</u>	<u>1.707.307</u>
Totaal afschrijvingen	<u>1.736.175</u>	<u>1.707.307</u>

Aansluiting afschrijvingen resultatenrekening - verloopoverzichten materiële vaste activa

	<u>2008</u>
	€
Afschrijving WTZi - vergunningsplichtige materiële vaste activa	592.664
Afschrijving WTZi - instandhoudings materiële vaste activa	244.508
Afschrijving WMG gefinancierde materiële vaste activa	724.058
Afschrijving niet WTZi/WMG gefinancierde materiële vaste activa	206.163
Correctie herrubricering	-31.218
Totaal afschrijvingen volgens mutatieoverzichten	<u>1.736.175</u>
Totaal afschrijvingen resultatenrekening	<u>1.736.175</u>

LASTEN**15. Overige bedrijfskosten**

De specificatie is als volgt :

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	1.354.100	1.260.890
Andere hotelmatige kosten	1.095.853	815.488
Vervoerskosten	2.262.356	1.804.873
Kosten van administratie en registratie	979.608	1.042.165
Communicatiekosten	421.715	358.573
Kosten cliëntenraden	21.873	12.151
Algemene kosten	802.851	1.601.387
Zakelijke lasten en verzekeringen	263.548	246.762
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	967.957	923.405
Onderhoud en energiekosten	2.738.886	2.397.296
Huur en leasing	2.405.659	1.944.961
Dotaties en vrijval voorzieningen	-	487.477
Incidentele lasten	216.144	-
Totaal bedrijfskosten	<u>13.530.550</u>	<u>12.895.428</u>

Toelichting incidentele lasten:

De vordering op stichting Paraplu is in 2008 geheel ten laste van het resultaat gebracht. Stichting Paraplu heeft een negatief eigen vermogen en een negatief exploitatieresultaat over boekjaar 2008. Derhalve wordt terugbetaling van de vordering onwaarschijnlijk geacht en is de vordering in zijn geheel afgeboekt ten laste van het resultaat van 2008.

16. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt :

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	€	€
Rentelasten	-498.826	-276.551
Totaal financiële baten en lasten	<u>-498.826</u>	<u>-276.551</u>

17. Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

Welke bestuursmodel is van toepassing op uw organisatie? Eindverantwoordelijke Raad van Bestuur met Raad van Toezicht
 Wat is de samenstelling van het bestuur of de directie? Eenhoofdig

De bezoldiging van de bestuurders en gewezen bestuurders van de zorginstelling over het jaar 2008 is als volgt:

Naam	A.A. Klinkers
Vanaf welke datum is de persoon als bestuurder 1 werkzaam in uw organisatie?	15-2-2005
Maakt de persoon op dit moment nog steeds deel uit 2 van het bestuur?	ja
Tot welke datum was de persoon als bestuurder 3 werkzaam in uw organisatie?	31-dec-08
Is de persoon in het verslagjaar voorzitter van het 4 bestuur geweest?	ja
Hoeveel maanden is de persoon voorzitter geweest in 5 het verslagjaar?	12
6 Wat is de aard van de (arbeids)overeenkomst?	onbepaalde tijd
7 Welke salarisregeling is toegepast?	NVZD regeling
8 Wat is de deeltijdfactor? (percentage)	100%
Bruto-inkomen, incl. vakantiegeld, eindejaars- 9 uitkeringsalaris en andere vaste toelagen	141.514
10 <i>Waarvan verkoop verlofuren</i>	-
11 <i>Waarvan nabetalings voorgaande jaren</i>	-
12 Bruto-onkostenvergoeding	4.501
13 Werkgeversbijdrage sociale lasten	2.152
14 Werkgeversbijdrage pensioen, VUT, FPU	13.988
15 Ontslagvergoeding	-
16 Bonussen	-
17 Totaal inkomen (9+12 t/m 16)	162.155
18 Cataloguswaarde auto van de zaak	n.v.t.
19 Eigen bijdrage auto van de zaak	n.v.t.

De bezoldiging van de leden van de raad van toezicht van de zorginstelling over het jaar 2008 is als volgt:

Naam	Functie	Bezoldiging €
E.W.M. Meijer	Voorzitter	6.000
I.M. Fleischeuer	Vice-voorzitter	5.000
P.A.S. Pennings	Lid	4.000
H.J.H. Lenoir	Lid	4.000
M.M.J.E. Foppen	Lid (m.i.v. 28-10-2008)	667
M.M. Weehuizen	Lid (tot 31-12-2008)	4.000

Toelichting

Honorering geschiedt conform advies van de Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in Zorginstellingen.

18. Honoraria accountant

	<u>2008</u>
	€
De honoraria van de accountant over 2008 zijn als volgt:	
1 Controle van de jaarrekening	66.021
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	13.259
3 Fiscale advisering	10.636
4 Niet controle-diensten	36.735
Totaal honoraria accountant	<u><u>126.651</u></u>

5.2 Overige gegevens

5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Radar heeft de jaarrekening 2008 vastgesteld in de vergadering van 18 mei 2009.

De raad van toezicht van de Stichting Radar heeft de jaarrekening 2008 goedgekeurd in de vergadering van 26 mei 2009.

5.2.2 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen expliciete regeling omtrent resultaatbestemming. Resultaatbestemming vindt plaats in overeenstemming met vigerende wet- en regelgeving.

5.2.3 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

5.2.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn, voor zover bekend, geen gebeurtenissen na balansdatum die wezenlijke impact hebben op het weergegeven resultaat van 2008.

5.2.5 Accountantsverklaring

De accountantsverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Aan de Raad van Bestuur en Leden
van de Raad van Toezicht van
Stichting Radar
Maasboulevard 1
6211 JW MAASTRICHT

Datum
19 mei 2009

Behandeld door
M.P.M. Bisschop RA

Kenmerk
MVU/81729/3112140490/2151.2

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaardocument op pagina 32 tot en met pagina 55 opgenomen jaarrekening 2008 van Stichting Radar te Maastricht bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de resultatenrekening over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

2

19 mei 2009

MVU/81729/3112140490/2151.2

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Radar per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393, lid 5 onder f BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391, lid 4 BW.

Maastricht, 19 mei 2009

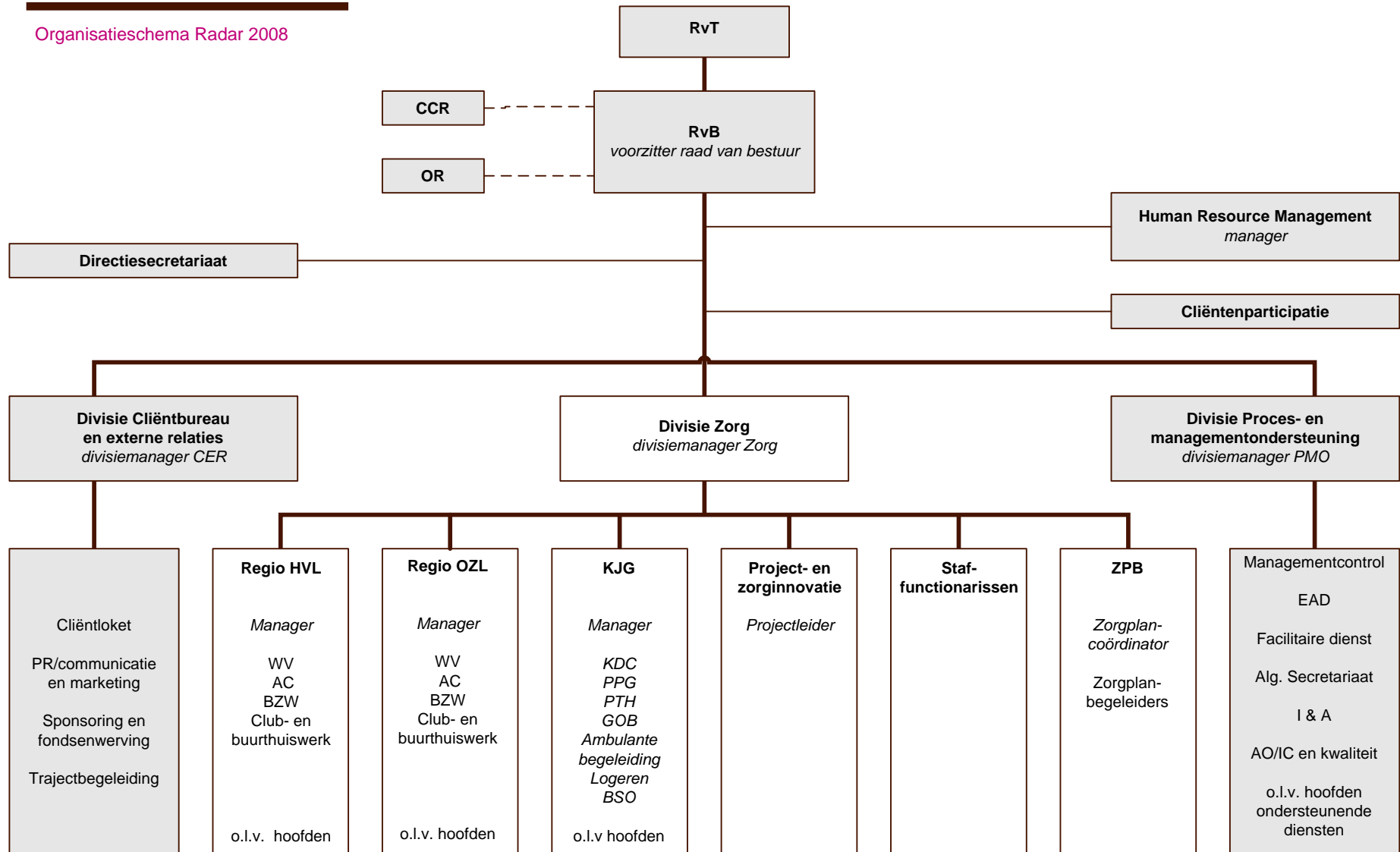
Deloitte Accountants B.V.

Was getekend.

M.P.M. Bisschop RA

BIJLAGE

Organisatieschema Radar 2008

Afkortingenlijst

AC	Activiteitencentrum
AO	Administratieve organisatie
AWBZ	Algemene Wet Bijzonder Ziektekosten
BSO	Buitenschoolse opvang
BZW	Begeleid zelfstandig wonen
CCR	Centrale cliëntenraad
CER	Cliëntbureau en externe relaties
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
EAD	Economische en administratieve dienst
FOBO	Fouten, ongevallen en bijna ongelukken
FTE	Fulltime Equivalent; voltijds arbeidsovereenkomst van 36 uur
GOB	Gezinsondersteunende begeleiding
GVT	Gezinsvervangend tehuis
HVL	Regio Maastricht/Heuvelland
I&A	Informatievoorziening en automatisering
IC	Interne controle
IGZ	Inspectie voor de gezondheidszorg
KDC	Kinderdagcentrum
KJG	Kind, Jeugd en Gezin
LG	Lichamelijk gehandicapten
MT	Managementteam
OR	Ondernemingsraad
OZL	Regio Oostelijk Zuid-Limburg
PMO	Proces- en managementondersteuning
RAK	Reserve Aanvaardbare Kosten
RI&E	Risico Inventarisatie en Evaluatie
RvB	Raad van Bestuur
RvT	Raad van Toezicht
TFO	Taak- en functieomschrijving
VG	Verstandelijk gehandicapten
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WV	Woonvorm
ZIO	Zorginhoudelijke ondersteuning
WGA	Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten
WKCZ	Wet Klachtrecht Cliënten Zorgsector